

Samling af Afgørelser

KENDELSE AFSAGT AF DOMSTOLENS VICEPRÆSIDENT

den 14. juli 2021 *

»Særlige rettergangsformer – artikel 279 TEUF – anmodning om foreløbige forholdsregler – artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU – uafhængigheden for Izba Dyscyplinarna (disciplinærafdelingen) ved Sąd Najwyższy (øverste domstol, Polen) – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – artikel 47 – effektiv domstolsbeskyttelse – dommernes uafhængighed – disciplinærordning for dommere – behandling af retlige spørgsmål angående dommers manglende uafhængighed – enekompetence for Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Nawyższego (afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager) ved Sąd Najwyższy (øverste domstol)«

I sag C-204/21 R,

angående en anmodning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 279 TEUF, indgivet den 1. april 2021,

Europa-Kommissionen ved P.J.O. Van Nuffel og K. Herrmann, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Republikken Polen ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

har

DOMSTOLENS VICEPRÆSIDENT,

efter at have hørt generaladvokat G. Hogan,

afsagt følgende

Kendelse

- 1 Europa-Kommissionen har med sin anmodning om foreløbige forholdsregler navnlig anmodet Domstolen om at pålægge Republikken Polen, at denne, indtil Domstolen har afsagt dom i hovedsagen, skal indstille anvendelsen af flere nationale bestemmelser indført ved l'ustawa o

* Processprog: polsk.

zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (lov om ændring af lov om organiseringen af de almindelige domstole, lov om den øverste domstol og visse andre love) af 20. december 2019 (Dz. U. af 2020, pos. 190, herefter »ændringsloven«).

2 Anmodningen er fremsat inden for rammerne af et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 258 TEUF, iværksat af Kommissionen den 1. april 2021 (herefter »søgsmålet i hovedsagen«), med påstand om, at:

- Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), set i lyset af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, herefter »EMRK«, samt i henhold til artikel 267 TEUF og princippet om EU-rettens forrang, idet den har vedtaget og opretholdt artikel 42a, stk. 1 og 2, og artikel 55, stk. 4, i ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (lov om organiseringen af de almindelige domstole) af 27. juli 2001 (Dz. U. af 2001, nr. 98, position 1070), som ændret ved ændringsloven (herefter »den ændrede lov om de almindelige domstole«), artikel 26, stk. 3, og artikel 29, stk. 2 og 3, i ustawa o Sądzie Najwyższym (lov om den øverste domstol) af 8. december 2017 (Dz. U. af 2018, position 5), som ændret ved ændringsloven (herefter »den ændrede lov om den øverste domstol«), artikel 5, stk. 1a og 1b, i ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (lov om organiseringen af forvaltningsdomstolene) af 25. juli 2002 (Dz. U. af 2002, position 1269), som ændret ved ændringsloven (herefter »den ændrede lov om forvaltningsdomstolene«), samt ændringslovens artikel 8, hvorefter det er forbudt for alle nationale retsinstanter at efterprøve, om de EU-retlige krav vedrørende en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, er opfyldt.
- Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, og i henhold til artikel 267 TEUF og princippet om EU-rettens forrang, idet den har vedtaget og opretholdt artikel 26, stk. 2 og 4-6, og artikel 82, stk. 2-5, i den ændrede lov om den øverste domstol, og ændringslovens artikel 10, hvorved Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager) ved Sąd Najwyższy (øverste domstol, Polen) (herefter »afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager«) tillægges enekompetence til at efterprøve klagepunkter og retlige spørgsmål vedrørende søgsmålet om, hvorvidt en domstol eller en dommer er uafhængig.
- Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, og i henhold til artikel 267 TEUF, idet den har vedtaget og opretholdt artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole, og artikel 72, stk. 1, nr. 1-3, i den ændrede lov om den øverste domstol, hvorefter efterprøvelsen af, om de EU-retlige krav vedrørende en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, er opfyldt, kan kvalificeres som en disciplinærforsøelse.
- Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU ved at bemyndige Izba Dyscyplinarna (disciplinærafdelingen) ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) (herefter »disciplinærafdelingen«), hvis uafhængighed og upartiskhed ikke er sikret, til at træffe afgørelse i sager, der har en direkte indvirkning på dommeres og hjælpedommeres retsstilling og udøvelsen af deres embede, såsom dels anmodninger om tilladelse til at indlede

en straffesag mod dommere eller at anholde dem, dels arbejdsretlige eller socialsikringsretlige sager vedrørende dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og sager om disse dommers pensionering.

- Republikken Polen har tilsidesat retten til respekt for privatliv og retten til beskyttelse af personoplysninger, der er sikret ved artikel 7 og artikel 8, stk. 1, i chartret og artikel 6, stk. 1, litra c), og e), artikel 6, stk. 3, og artikel 9, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT 2016, L 119, s. 1), idet den har vedtaget og opretholdt artikel 88a i den ændrede lov om de almindelige domstole, artikel 45, stk. 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, og artikel 8, stk. 2, i den ændrede lov om forvaltningsdomstolene.
- 3 Den 6. maj 2021 har Republikken Polen fremsat sine skriftlige bemærkninger til anmodningen om foreløbige forholdsregler.

Retsforskrifter

Den ændrede lov om den øverste domstol

- 4 Ved loven om den øverste domstol blev der ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) oprettet to nye afdelinger, dels disciplinærafdelingen, dels afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager.
- 5 Ændringsloven ændrede loven om den øverste domstol bl.a. ved at indsætte stk. 2-6 i artikel 26 og nr. 1a i artikel 27, stk. 1, ved at ændre artikel 29 og artikel 72, stk. 1, og ved at indsætte stk. 2-5 i artikel 82.
- 6 Artikel 26, stk. 2-6, i den ændrede lov om den øverste domstol er affattet således:
- »2. Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager har kompetence til at påkende anmodninger eller erklæringer vedrørende udelukkelse af en dommer eller udpegning af den domstol, for hvilken en sag skal føres, herunder klager om domstolens eller dommers manglende uafhængighed. Den domstol, der behandler sagen, sender straks en anmodning til formanden for afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager om, at sagen behandles i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i særskilte bestemmelser. Indgivelsen af en anmodning til formanden for afdelingen for ekstraordinær prøvelse indebærer ikke, at den verserende sag skal udsættes.
3. Den i stk. 2 omhandlede anmodning behandles ikke, hvis den vedrører konstatering eller vurdering af lovligheden af en dommers udnævnelse eller dommers beføjelse til at udøve judicielle funktioner.
4. Afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager har kompetence til at træffe afgørelse i sager med påstand om, at afgørelser og endelige domme afsagt af Sąd Najwyższy [(øverste domstol)], de almindelige domstole, de militære domstole og forvaltningsdomstolene, herunder Naczelny Sąd Administracyjny [(øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Polen)], er ulovlige,

såfremt ulovligheden består i at rejse tvivl om retsstillingen for den person, som er udnævnt til en stilling som dommer, og som har truffet afgørelse i sagen.

5. Bestemmelserne om at fastslå, at en endelig dom er ulovlig, finder med de nødvendige ændringer anvendelse på behandlingen af de i stk. 4 omhandlede sager, og bestemmelserne om genoptagelse af en retssag, der er afsluttet ved endelig dom, finder anvendelse i straffesager. Det er ikke nødvendigt umiddelbart at fastslå sandsynligheden for eller indtrædelsen af en skade, der er forvoldt ved afsigelsen af den dom, der er genstand for appellen.

6. En anke med påstand om, at det fastslås, at en endelig dom er ulovlig som omhandlet i stk. 4, kan indbringes for afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager uden at være indgivet gennem den retsinstans, som har afsagt den anfægtede dom, selv om en part ikke har udtømt de retsmidler, der står til hans rådighed, herunder ekstraordinær appel til [Sąd Najwyższy (øverste domstol)].«

7 Den nævnte lovs artikel 27, stk. 1, bestemmer:

»Følgende sager henhører under disciplinærafdelingens kompetence:

[...]

1a) sager om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere, hjælpedommere, anklagere og hjælpeanklagere eller til at frihedsberøve dem

2) arbejdsretlige sager og sager angående sociale sikringsordninger, som vedrører dommerne ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)]

3) sager vedrørende pensionering af en dommer ved [Sąd Najwyższy (øverste domstol)].«

8 Artikel 29, stk. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol bestemmer:

»2. I forbindelse med Sąd Najwyższys [(øverste domstol)] eller dens organers virke kan der ikke rejses tvivl om retmæssigheden af domstole, statslige forfatningsmæssige organer eller retsbeskyttelsesorganer.

3. Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] eller et andet magtorgan kan hverken fastslå eller bedømme lovligheden af udnævnelsen af en dommer eller af beføjelsen til at udøve judicielle funktioner, der følger heraf.«

9 Lovens artikel 72, stk. 1, har følgende ordlyd:

»En dommer ved Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] kan på det disciplinære plan drages til ansvar for professionelle forseelser (disciplinære fejl), herunder i tilfælde af:

1) åbenlys og grov tilsidesættelse af retsregler

2) handlinger eller undladelser, der kan hindre eller alvorligt skade en judiciel myndighedsfunktion

- 3) handlinger, der rejser tvivl om, hvorvidt der foreligger et ansættelsesforhold med en dommer, virkningen af udnævnelsen af en dommer eller et forfatningsmæssigt organs lovlighed i Republikken Polen.«
- 10 I henhold til artikel 73, stk. 1, i lov om den øverste domstol er disciplinæraftdelingen den disciplinære retsinstans i anden (og sidste) instans for dommere ved de almindelige domstole og den disciplinære retsinstans i første og anden instans for dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol).
- 11 Artikel 82 i den ændrede lov om den øverste domstol bestemmer følgende:
- »1. Såfremt Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] i forbindelse med behandlingen af en kassationsappel eller en anden appel nærer alvorlig tvivl om fortolkningen af de retlige bestemmelser, der ligger til grund for den truffe afgørelse, kan den udsætte sagen og forelægge et retligt spørgsmål for en sammensætning af syv af dens dommere.
2. Når Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] behandler en sag, hvori der rejses et retligt spørgsmål om en dommers eller en retsinstans' uafhængighed, udsætter den sagen og henviser dette spørgsmål til en sammensætning af samtlige medlemmer af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager.
3. Såfremt Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] i forbindelse med behandlingen af en anmodning som omhandlet i artikel 26, stk. 2, nærer alvorlig tvivl om fortolkningen af de retlige bestemmelser, der skal danne grundlag for afgørelsen, kan den udsætte sagen og henviser et retligt spørgsmål til en sammensætning af samtlige medlemmer af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager.
4. Når afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager træffer en afgørelse som omhandlet i stk. 2 eller 3 er den ikke bundet af en afgørelse truffet af en anden sammensætning af Sąd Najwyższy [(øverste domstol)], medmindre denne afgørelse har fået retskraft.
5. En afgørelse, der træffes af samtlige medlemmer af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager på grundlag af stk. 2 eller 3, er bindende for alle sammensætninger af Sąd Najwyższys [(øverste domstol)]. Enhver afvigelse i forhold til en afgørelse, der har opnået retskraft, kræver en fornyet stillingtagen i en ny afgørelse truffet af plenarforsamlingen ved Sąd Najwyższy [(øverste domstol)], idet vedtagelsen af denne afgørelse kræver deltagelsen af mindst to tredjedele af dommerne i hver af afdelingerne. Artikel 88 finder ikke anvendelse.«

Den ændrede lov om de almindelige domstole

- 12 Ved ændringsloven er lov om de almindelige domstole ændret bl.a. ved indsættelse af artikel 42a og et stk. 4 i artikel 55, ligesom artikel 107, stk. 1, og artikel 110, stk. 2a, er ændrede.
- 13 Artikel 42a i den ændrede lov om de almindelige domstole har følgende ordlyd:
- »1. Inden for rammerne af domstoles eller domstolsorganers virksomhed kan der ikke rejses tvivl om lovligheden af retsinstanser og domstole, statslige forfatningsmæssige organer eller tilsyns- og retsbeskyttelsesorganer.

2. En almindelig domstol eller en anden myndighedsinstans kan hverken fastslå eller bedømme lovligheden af udnævnelsen af en dommer eller af beføjelsen til at udøve judicielle funktioner, der følger heraf.«

14 Lovens artikel 55, stk. 4, fastsætter:

»Dommerne kan træffe afgørelse i alle sager på deres tjenestested og i andre retsinstanser i de i loven fastsatte tilfælde (dommerens kompetence). Bestemmelserne om sagernes fordeling samt om udpegelse og ændring af sammensætninger af dommere begrænser ikke en dommers kompetence og kan ikke påberåbes med henblik på at fastslå, at en sammensætning af dommere er i strid med loven, at en retsinstans har utilstrækkelig kompetence, eller at en person, som ikke er beføjet eller kompetent til at træffe afgørelse, indgår heri.«

15 Lovens artikel 80 bestemmer følgende:

»1. Dommere kan kun anholdes eller gøres til genstand for strafferetlig forfølgning med tilladelse fra den kompetente disciplinære retsinstans. Denne bestemmelse vedrører ikke anholdelse i tilfælde af pågribelse på fersk gerning, hvis anholdelsen er nødvendig for at sikre, at sagen behandles korrekt. Indtil der er truffet afgørelse om at give tilladelse til indledning af en straffesag mod en dommer, kan der kun foretages uopsættelige handlinger.

[...]

2c. Disciplinærdomstolen træffer en afgørelse, der giver tilladelse til at indlede en straffesag mod en dommer, hvis der er en tilstrækkeligt bestyrket mistanke mod denne dommer. Afgørelsen tager stilling til, om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommeren kan gives og redegør for grundene hertil.

2d. Den disciplinære retsinstans behandler anmodningen om tilladelse til at indlede en straffesag mod en dommer inden 14 dage efter modtagelsen.«

16 Lovens artikel 107, stk. 1, er affattet således:

»En dommer er på det disciplinære plan ansvarlig for professionelle forseelser (disciplinære forseelser), herunder i tilfælde af:

[...]

2) handlinger eller undladelser, der kan hindre eller alvorligt skade en judicial myndigheds funktion

3) handlinger, der rejser tvivl om, hvorvidt der foreligger et ansættelsesforhold med en dommer, virkningen af udnævnelsen af en dommer eller lovligheden af et forfatningsmæssigt organ i Republikken Polen

[...]«

17 Artikel 110, stk. 2a, i den ændrede lov om de almindelige domstole har følgende ordlyd:

»Disciplinærinstansen for det område, hvorunder den dommer, der er genstand for disciplinærsagen, udøver sit embede, har kompetence til at påkende de sager, der omhandles i artikel 37, stk. 5, og artikel 75, stk. 2, nr. 3. I sagerne omhandlet i artikel 80 og artikel 106zd er den kompetente retsinstans i første instans Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] i en sammensætning med en dommer fra disciplinærafdelingen og i anden instans Sąd Najwyższy [(øverste domstol)] i en sammensætning med tre dommere fra disciplinærafdelingen.«

18 Lovens artikel 129 er affattet således:

»1. Den disciplinære retsinstans kan suspendere en dommer fra tjenesten, når der er indledt en disciplinærsag eller en forbudsprocedure mod dommeren, samt når den træffer en afgørelse om at tillade, at en straffesag indledes mod den pågældende dommer.

2. Hvis den disciplinære retsinstans træffer en afgørelse om at tillade, at en straffesag mod en dommer indledes for en forsætlig lovovertrædelse, der kan retsforfølges af anklagemyndigheden, suspenderer den automatisk dommeren fra tjenesten.

3. Når en dommer suspenderes fra tjenesten, nedsætter den disciplinære retsinstans dommerens løn med mellem 25% og 50%, så længe suspensionen varer. Denne bestemmelse vedrører ikke personer, der er omfattet af en forbudsprocedure.

4. Hvis disciplinærsagen afbrydes eller har ført til frifindelse, skal alle lønelementer eller biindtægter berigtiges op til deres fulde beløb«.

Den ændrede lov om forvaltningsdomstolene

19 Ændringsloven har ændret loven om forvaltningsdomstolene bl.a. ved at indsætte stk. 1a og 1b i artikel 5 og ved at ændre artikel 29, stk. 1, og artikel 49, stk. 1.

20 Artikel 5, stk. 1a og 1b, i den ændrede lov om forvaltningsdomstole bestemmer:

»1a. I forbindelse med en forvaltningsdomstols eller dens organers virksomhed kan der ikke rejses tvivl om lovligheden af retsinstanser og domstole, statslige forfatningsmæssige organer eller tilsyns- og retsbeskyttelsesorganer.

1b. En forvaltningsdomstol eller et andet magtorgan kan ikke fastslå eller bedømme lovligheden af udnævnelsen af en dommer eller af beføjelsen til at udøve judicielle funktioner, der følger heraf.«

21 I henhold til artikel 29, stk. 1, i denne lov finder de disciplinære overtrædelser, der er fastsat i artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole, ligeledes anvendelse på dommerne ved forvaltningsdomstolene.

22 I henhold til artikel 49, stk. 1, i den ændrede lov om forvaltningsdomstolene finder de disciplinære overtrædelser, der er fastsat i artikel 72, stk. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol, ligeledes anvendelse på dommerne ved Naczelny Sąd Administracyjny (øverste domstol i forvaltningsretlige sager).

Ændringsloven

- 23 Artikel 8 og 10 i ændringsloven indeholder ikrafttrædelsesbestemmelser.
- 24 I henhold til ændringslovens artikel 8 finder artikel 55, stk. 4, i den ændrede lov om de almindelige domstole ligeledes anvendelse på sager, der er indledt eller afsluttet før ændringslovens ikrafttræden den 14. februar 2020.
- 25 Ændringslovens artikel 10 har følgende ordlyd:

»1. Bestemmelserne i [lov om den øverste domstol] med de ændringer, der følger af denne lov, finder ligeledes anvendelse på sager, der behandles af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, som er anlagt og ikke er afsluttet ved endelig dom, herunder en beslutning, før denne lovs ikrafttræden.

2. En retsinstans, som behandler en sag som omhandlet i stk. 1, skal straks og senest syv dage efter denne lovs ikrafttræden henvise sagen til afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, som kan tilbagekalde tidligere foretagne handlinger, for så vidt som disse forhindrer, at sagens fortsatte behandling sker i overensstemmelse med loven.

3. Handlinger, som efter datoen for denne lovs ikrafttræden er foretaget i strid med stk. 2 af retsinstanser og parter eller deltagere i en sag som omhandlet i stk. 1, har ingen processuelle virkninger.«

Sagens baggrund og den administrative procedure

- 26 Som svar på tre anmodninger om præjudiciel afgørelse indgivet af Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) (øverste domstol, afdelingen for arbejds- og socialforsikrings-sager, Polen) (herefter »afdelingen for arbejdsret«) fastslog Domstolen i præmis 171 i dom af 19. november 2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinærafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, herefter »A.K.-dommen«, EU:C:2019:982), at chartrets artikel 47 og artikel 9, stk. 1, i Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (EFT 2000, L 303, s. 16) skal fortolkes således, at de er til hinder for, at tvister vedrørende anvendelsen af EU-retten kan henhøre under enekompetencen for en instans, der ikke er en uafhængig og upartisk domstol som omhandlet i den førstnævnte af disse bestemmelser. Domstolen præciserede i denne forbindelse, at dette er tilfældet, når de objektive betingelser, hvorunder den omhandlede instans er blevet oprettet, dens kendetegn og den måde, hvorpå dens medlemmer er blevet udnævnt, kan rejse rimelig tvivl i offentligheden om, hvorvidt denne instans er uimodtagelig for påvirkninger udefra, og navnlig i forhold til direkte eller indirekte påvirkninger fra den lovgivende og den udøvende magt, og om den er neutral i forhold til de interesser, som står over for hinanden, og at disse forhold således kan føre til, at denne instans ikke fremstår som uafhængigt og upartisk, hvilket kan skade den tillid, som domstolene skal indgyde borgerne i et demokratisk samfund. Domstolen tilføjede, at det tilkom den forelæggende ret under hensyntagen til alle de relevante oplysninger, den rådede over, at afgøre, om dette var tilfældet for så vidt angår en instans som disciplinærafdelingen, og såfremt dette var tilfældet, skulle princippet om EU-rettens forrang fortolkes således, at det forpligtede den forelæggende ret til at undlade at anvende en national bestemmelse, der forbeholdt den nævnte instans kompetencen til at påkende tvisterne i hovedsagerne, således at disse tvister kunne undersøges af en retsinstans,

der opfyldte de ovennævnte krav til uafhængighed og upartiskhed, og som ville have haft kompetence inden for det omhandlede område, såfremt den nævnte bestemmelse ikke havde været til hinder herfor.

- 27 Efter A.K.-dommen fastslog afdelingen for arbejdsret i dom af 5. december 2019 i forbindelse med afgørelsen i den tvist, der gav anledning til anmodningen om præjudiciel afgørelse i sag C-585/18, at Krajowa Rada Sądownictwa (det nationale råd for retsvæsenet, Polen) (herefter »domstolsrådet«) ikke var en upartisk instans, der var uafhængig af den lovgivende og den udøvende magt. Afdelingen for arbejdsret fastslog ligeledes, at disciplinærafdelingen ikke kunne anses for at være en domstol som omhandlet i chartrets artikel 47 og EMRK's artikel 6.
- 28 Den 12. december 2019 fremsatte en gruppe parlamentsmedlemmer lovforslaget til ændringsloven for Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (parlamentet i Republikken Polen). Denne lov blev vedtaget den 20. december 2019 og trådte i kraft den 14. februar 2020.
- 29 Da Kommissionen var af den opfattelse, at Republikken Polen ved at vedtage ændringsloven havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, chartrets artikel 7, artikel 8, stk. 1, og artikel 47 samt artikel 6, stk. 1, litra c) og e), artikel 6, stk. 3, og artikel 9 i forordning 2016/679, fremsendte Kommissionen den 29. april 2020 en åbningsskrivelse til denne medlemsstat. Sidstnævnte svarede ved brev af 29. juni 2020, hvori den bestred enhver tilsidesættelse af EU-retten.
- 30 Den 30. oktober 2020 fremsatte Kommissionen en begrundet udtalelse, hvori den fastholdt, at den ordning, der var indført ved ændringsloven, var i strid med de EU-retlige bestemmelser, der er nævnt i foregående præmis.
- 31 Henset til den stigende antal sager, der verserede for disciplinærafdelingen vedrørende anmodninger om tilladelse til at indlede strafferetlig forfølgning af dommere på grundlag af artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol, sendte Kommissionen den 1. november 2020 flere spørgsmål til de polske myndigheder. Disse myndigheder besvarede spørgsmålene den 13. november 2020.
- 32 Den 3. december 2020 fremsendte Kommissionen en supplerende åbningsskrivelse til Republikken Polen på grund af disciplinærafdelingens judicielle virksomhed på grundlag af artikel 27, stk. 1, nr. 1a, 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol i sager, der har direkte indvirkning på dommeres og hjælpedommeres retsstilling og udøvelsen af deres embede.
- 33 Ved brev af 30. december 2020 besvarede Republikken Polen Kommissionens begrundede udtalelse af 30. oktober 2020, idet den bestred de hævdede traktatbrud, og konkluderede, at traktatbrudssagen skulle afsluttes.
- 34 Ved brev af 4. januar 2021 besvarede Republikken Polen den supplerende åbningsskrivelse af 3. december 2020, idet den anførte, at Kommissionens klagepunkter vedrørende disciplinærafdelingens manglende uafhængighed var ugrundede.
- 35 Den 27. januar 2021 fremsendte Kommissionen en supplerende begrundet udtalelse til Republikken Polen vedrørende disciplinærafdelingens judicielle virksomhed i sagerne vedrørende dommeres og hjælpedommeres retsstilling.

- 36 Ved brev af 26. februar 2021 besvarede Republikken Polen den supplerende begrundede udtalelse, idet den gjorde gældende, at Kommissionens klagepunkt i den begrundede udtalelse var ugrundet, og idet den konkluderede, at sagen skulle afsluttes.
- 37 Da Kommissionen ikke fandt Republikken Polens svar tilfredsstillende, besluttede Kommissionen den 31. marts 2021 at indgive traktatbrudssøgsmålet og den foreliggende anmodning om foreløbige forholdsregler.

Parternes påstande

- 38 Kommissionen har fremsat følgende påstande:

– Republikken Polen skal, indtil Domstolen har afsagt dom i hovedsagen:

- a) udsætte for det første anvendelsen af bestemmelserne i artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol og andre love, som danner grundlag for disciplinerafdelingens kompetence til at træffe afgørelse såvel i første instans som i anden instans om anmodninger om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere eller hjælpedommere, at frihedsberøve dem, anholde dem eller indstævne dem, for det andet virkningerne af afgørelser, der allerede er truffet af disciplinerafdelingen på grundlag af denne artikel, hvorved der gives tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere eller til at lade dem anholde, og afstå fra at henvise sager omfattet af den nævnte artikel til en retsinstans, som ikke opfylder kravene til uafhængighed, som navnlig er fastsat i A.K.-dommen
- b) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, som udgør grundlaget for disciplinerafdelingens kompetence til at træffe afgørelse i sager vedrørende retsstillingen og udøvelsen af embedet for dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), bl.a. inden for områderne arbejdsret og social sikring samt sager vedrørende disse dommers pensionering, og afstå fra at henvise disse sager til en retsinstans, som ikke opfylder de krav om uafhængighed, der navnlig er fastsat i A.K.-dommen
- c) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og artikel 72, stk. 1, nr. 1-3, i den ændrede lov om den øverste domstol, som gør det muligt at pålægge dommere disciplinært ansvar for at have undersøgt overholdelsen af kravene om en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47
- d) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 42a, stk. 1 og 2, og artikel 55, stk. 4, i den ændrede lov om de almindelige domstole, artikel 26, stk. 3, og artikel 29, stk. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, artikel 5, stk. 1a og 1b, i den ændrede lov om forvaltningsdomstolene, og artikel 8 i ændringsloven, for så vidt som bestemmelserne forbyder de nationale retsinstanser at efterprøve overholdelsen af EU-rettens krav vedrørende en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som omhandlet i artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47
- e) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 26, stk. 2 og 4-6, og artikel 82, stk. 2-5, i den ændrede lov om den øverste domstol og artikel 10 i ændringsloven, som fastsætter enekompetencen for afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager til at undersøge indsigelser mod en dommers eller en retsinstans' manglende uafhængighed, og

f) senest en måned efter forkyndelsen af Domstolens kendelse om de foreløbige forholdsregler, hvorom der er anmodet, underrette Kommissionen om alle de foranstaltninger, der er truffet for fuldt ud at efterkomme denne kendelse.

– Republikken Polen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

39 Kommissionen har endvidere fremsat påstand om, at Domstolen i medfør af artikel 160, stk. 7, i Domstolens procesreglement anordner de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i den foregående præmis, inden Republikken Polen har fremsat sine bemærkninger.

40 Republikken Polen har nedlagt følgende påstande:

– Anmodningen om foreløbige forholdsregler afvises, idet det er åbenbart, at den ikke kan antages til realitetsbehandling.

– Subsidiært forkastes anmodningen om foreløbige forholdsregler som ugrundet.

– Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Anmodningen om, at der træffes afgørelse inaudita altera parte (uden at den anden part høres)

41 I henhold til procesreglementets artikel 160, stk. 7, kan anmodningen om foreløbige forholdsregler tages til følge, endog før modparten har fremsat sine bemærkninger, og denne foranstaltning kan senere ændres eller ophæves, også af egen drift.

42 Det fremgår af Domstolens praksis, at navnlig når det af retsplejehensyn er ønskeligt at undgå, at sagen om foreløbige forholdsregler fratages ethvert indhold og enhver virkning, giver procesreglementets artikel 160, stk. 7, den retsinstans, der tager stilling til en anmodning om foreløbige forholdsregler, mulighed for, som en retsbevarende foranstaltning at afsige kendelse om disse forholdsregler, enten indtil afsigelse af den kendelse, hvorved sagen om foreløbige forholdsregler afsluttes, eller indtil hovedsagen er afsluttet, hvis dette sker tidligere. Når retsinstansen undersøger, om det er nødvendigt at afsige en kendelse inaudita altera parte, skal den undersøge omstændighederne i den foreliggende sag (kendelse afsagt af Domstolens vicepræsident den 19.10.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18 R, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:852, præmis 13 og 14 og den deri nævnte retspraksis).

43 I det foreliggende tilfælde har den af Kommissionen indgivne anmodning om foreløbige forholdsregler ikke afsløret omstændigheder, der giver grundlag for at anse det for nødvendigt midlertidigt at træffe de foranstaltninger, hvorom der er fremsat anmodning, indtil der er afsagt kendelse om endelig afgørelse af sagen om foreløbige forholdsregler, uden forinden at høre Republikken Polen.

44 Domstolens vicepræsident har derfor besluttet ikke at efterkomme Kommissionens anmodning om at træffe afgørelse inaudita altera parte om den foreliggende anmodning om foreløbige forholdsregler.

Anmodningen om foreløbige forholdsregler

Formaliteten

- 45 Republikken Polen har gjort gældende, at anmodningen om foreløbige forholdsregler skal afvises.
- 46 Republikken Polen har for det første gjort gældende, at de nationale bestemmelser, som Kommissionen har anfægtet i forbindelse med hovedsagen, ikke henhører under Unionens kompetenceområde. Unionen har nemlig ingen kompetence med hensyn til organiseringen af medlemsstaternes retssystem og så meget desto mindre til at fastlægge disse staters politiske ordening, at fastlægge deres forskellige instansers kompetencer, at gribe ind i deres interne organisation eller at suspendere deres aktiviteter. Navnlig er spørgsmålet om tildeling og ophævelse af immuniteten for dommere og hjælpedommere, reguleringen af såvel disciplinærsager mod de personer, der bestrider disse stillinger, som omfanget af deres disciplinære ansvar og udpegelsen af de instanser, der har kompetence til at behandle disse sager, udelukkende reguleret af national ret. Domstolen har således ikke kompetence til at vedtage de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om.
- 47 Hvad i øvrigt navnlig angår foreløbige forholdsregler vedrørende bestemmelserne om ophævelse af dommeres immunitet tilsidesætter Kommissionens anmodning om foreløbige forholdsregler klart princippet om ligebehandling af medlemsstaterne. På trods af, at visse medlemsstater ikke i deres nationale ret har indrømmet dommerne immunitet, med den konsekvens, at disse dommere kan blive udsat for et permanent pres og usikkerhed, har Kommissionen nemlig ikke fremsat klagepunkter over for de pågældende medlemsstater.
- 48 Desuden tilsidesætter den nævnte anmodning princippet om dommeres uafsættelighed. Såvel indstilling af disciplinærafdelingens virksomhed som udsættelse af anvendelsen af de bestemmelser, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c) og d), udgør nemlig et indgreb i dommernes uafhængighed i forbindelse med deres judicielle funktioner.
- 49 Denne argumentation kan ikke tiltrædes.
- 50 Selv om det er korrekt, som Republikken Polen med rette har fremhævet, at organiseringen af den dømmende magt i medlemsstaterne henhører under de sidstnævntes kompetence, gælder det ikke desto mindre, at medlemsstaterne under udøvelsen af denne kompetence skal overholde de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til EU-retten, og navnlig artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU (dom af 26.3.2020, Miasto Łowicz og Prokurator Generalny, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).
- 51 I henhold til denne bestemmelse skal enhver medlemsstat bl.a. sikre, at retsinstanser, der i henhold til EU-retten som »retsinstans« henhører under medlemsstatens retsmiddel- og proceduresystem på de områder, der er omfattet af EU-retten, og som derfor som sådan kan træffe afgørelse vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af EU-retten, opfylder kravene til en effektiv retsbeskyttelse (dom af 2.3.2021, A.B. m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol – søgsmål), C-824/18, herefter »A.B.-dommen«, EU:C:2021:153, præmis 112 og den deri nævnte retspraksis).
- 52 Det er imidlertid ubestridt, at både Sąd Najwyższy (øverste domstol), herunder disciplinærafdelingen, der er en del heraf, og de almindelige domstole kan anmodes om at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af EU-retten, og at de som

»retsinstans« som defineret i EU-retten er en del af det polske retsmiddel- og proceduresystem på de områder, der er omfattet af EU-retten som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, således at disse retsinstanser skal opfylde kravene til en effektiv retsbeskyttelse (jf. i denne retning dom af 24.6.2019, Kommissionen mod Polen (Den øverste domstols uafhængighed) C-619/18, EU:C:2019:531, præmis 56).

- 53 I øvrigt regulerer de nationale bestemmelser, som Kommissionen har anfægtet inden for rammerne af de fire første klagepunkter i hovedsagen (herefter »de omtvistede nationale bestemmelser«), disciplinæraftdelingens kompetence, den disciplinærordning, der finder anvendelse på dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), de almindelige domstole og forvaltningsdomstolene, samt de processuelle regler for prøvelse af betingelserne for disse dommeres uafhængighed.
- 54 Følgelig kan disse bestemmelser være genstand for en prøvelse i forhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU i forbindelse med et traktatbrudssøgsmål og som følge heraf foreløbige forholdsregler med henblik på bl.a. en suspendering af disse bestemmelser anordnet af Domstolen i henhold til artikel 279 TEUF i samme forbindelse.
- 55 Under disse omstændigheder har Domstolen i modsætning til det af Republikken Polen anførte kompetence til at anordne foreløbige forholdsregler af en karakter som dem, Kommissionen har anmodet om.
- 56 Hvad dernæst angår Republikken Polens argument om, at Kommissionen ikke har rejst tvivl om de ordninger for dommeres immunitet, der findes i andre medlemsstater, hvis beskyttelse af domstolens uafhængighed er lavere end det niveau, der sikres ved den polske ordning, er det tilstrækkeligt at fastslå, at såvel den formodede forekomst af regler svarende til de omtvistede nationale bestemmelser, endog med mindre beskyttelse af dommeres uafhængighed end disse bestemmelser, som Kommissionens manglende anfægtelse af disse regler er uden betydning for, om den foreliggende anmodning om foreløbige forholdsregler kan antages til realitetsbehandling (jf. analogt kendelse af 17.12.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, præmis 58).
- 57 Endelig kan det af Republikken Polen anførte om, at anordningen af de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om, er i strid med princippet om dommeres uafsættelighed, ikke tiltrædes. Det er nemlig tilstrækkeligt at konstatere, at såfremt disse forholdsregler anordnes, vil de ikke medføre, at dommerne ved de polske domstole, og navnlig dommerne i disciplinæraftdelingen og afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, afsættes, men at anvendelsen af de omtvistede nationale bestemmelser midlertidigt udsættes, indtil Domstolen har afsagt dom i hovedsagen (herefter »den endelige dom«).
- 58 Republikken Polen har for det andet gjort gældende, at Kommissionens anmodning om foreløbige forholdsregler ikke kan antages til realitetsbehandling, idet de foreløbige forholdsregler, hvorom der er anmodet, ikke har til formål at sikre den fulde virkning af den endelige dom.
- 59 Republikken Polen har nemlig, idet den har gentaget, at Unionen ikke har nogen kompetence til at gribe ind i medlemsstaternes forfatningsmæssige organers aktiviteter, herunder de øverste nationale domstole, og så meget desto mindre til at »suspendere« deres virksomhed, dels gjort gældende, at de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om, vil gribe ind i denne medlemsstats suverænitet.

- 60 Dels har Republikken Polen gjort gældende, at en del af de foreløbige forholdsregler, hvorefter der er anmodet, har til formål at opnå opfyldelse af den endelige dom, som Kommissionen forventer sig, endog før dommen er afsagt.
- 61 Republikken Polen har navnlig gjort gældende, at der ikke er nogen risiko forbundet med opfyldelsen af en sådan dom. I denne henseende har Polen for det tilfælde, at den endelige dom måtte give medhold i klagepunkterne i hovedsagen, bemærket, at Polen ville blive tvunget til at indrette sin nationale retstilstand efter EU-retten. Kommissionen har imidlertid ikke godtgjort, at der er en forbindelse mellem de foreløbige forholdsregler, hvorefter der er anmodet, og Republikken Polens mulighed for at opfylde sin forpligtelse i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF.
- 62 Republikken Polen har endvidere anført, at en sådan tilpasning af de omtvistede nationale bestemmelser kræver nøjagtig de samme lovgivningstiltag, uanset om disse bestemmelser finder anvendelse indtil datoen for afsigelsen af den endelige dom, hvorfor anordning af de foreløbige forholdsregler, hvorefter der er anmodet, er uden interesse med henblik på at sikre, at den endelige dom får virkning.
- 63 Endelig har Republikken Polen gjort gældende, at den foreløbige forholdsregel, der har til formål at udsætte virkningerne af afgørelser truffet af disciplinærafdelingen på grundlag af artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol, og som tillader indledning af en straffesag mod en dommer eller anholdelse af en dommer, skal anses for at være åbenbart i strid med formålet med en foreløbig forholdsregel, for så vidt som den tilsigter at have virkninger, der går længere end de forpligtelser, der i henhold til artikel 260, stk. 1, TEUF følger af en eventuel endelig dom.
- 64 Denne argumentation kan ikke tages til følge.
- 65 Det følger nemlig for det første af de betragtninger, der er anført i denne kendelses præmis 50-55, at Domstolen ikke alene har kompetence til at behandle et traktatbrudssøgsmål, såsom søgsmålet i hovedsagen, hvorunder det gøres gældende, at nationale bestemmelser om retsvæsenets organisering i medlemsstaterne, såsom bl.a. bestemmelserne om den disciplinærordning, der finder anvendelse på dommere, som skal træffe afgørelse om spørgsmål, der henhører under EU-retten, og de bestemmelser, der regulerer ophævelsen af disse dommers immunitet, ikke er forenelige med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, men også til under et sådant søgsmål i medfør af artikel 279 TEUF at anordne foreløbige forholdsregler med henblik på en udsættelse af anvendelsen af sådanne nationale bestemmelser.
- 66 I modsætning til, hvad Republikken Polen har gjort gældende, indebærer anordning af de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om, således ikke et indgreb i denne medlemsstats suverænitet og følgelig heller ikke, at et sådant formål forfølges.
- 67 For det andet hviler de argumenter, som Republikken Polen har fremført i denne kendelses præmis 60-63, på en fejlagtig forståelse af formålet med sagen om foreløbige forholdsregler og navnlig af arten og virkningerne af de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om, samt på en sammenblanding af dette formål med rækkevidden af de foranstaltninger, der er nødvendige til opfyldelse af en dom, der fastslår et traktatbrud i henhold til artikel 258 TEUF.

- 68 Det skal nemlig fremhæves, at formålet med en sag om foreløbige forholdsregler er at garantere den fulde virkning af den afgørelse, der skal træffes i den hovedsag, som sagen om foreløbige forholdsregler hænger sammen med, for at undgå en lakune i den retsbeskyttelse, som Domstolen sikrer. Hvad bl.a. angår en foreløbig forholdsregel, der har til formål at opnå suspendering af en national bestemmelse, har en sådan forholdsregel navnlig til formål at undgå, at en øjeblikkelig anvendelse af den pågældende nationale bestemmelse medfører et alvorligt og uopretteligt tab for de interesser, som sagsøgeren påberåber sig. Det er således kun i forhold til den sandsynlige indtræden af en alvorlig og uoprettelig skade, der i givet fald vil følge af, at det afvises at anordne en sådan foreløbig forholdsregel, hvis søgsmålet efterfølgende tages til følge i hovedsagen, at det skal vurderes, om den nævnte foranstaltning er nødvendig (jf. i denne retning kendelse af 17.12.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, præmis 60, 61 og 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 69 I modsætning til, hvad Republikken Polen har gjort gældende, er den omstændighed, hvis den måtte anses for godtgjort, at der ikke er nogen risiko for, at denne medlemsstat, såfremt der gives medhold i hovedsagen, ikke vil sikre opfyldelsen af den endelige dom, derfor uden forbindelse med formålet med sagen om foreløbige forholdsregler, navnlig hvad angår en foreløbig forholdsregel med henblik på suspendering af en national bestemmelse som den, Kommissionen har anmodet om, og er derfor uden betydning for, om den foreliggende anmodning kan antages til realitetsbehandling.
- 70 Det samme gør sig gældende for så vidt angår den omstændighed, som Republikken Polen har påberåbt sig, hvorefter opfyldelsen af den endelige dom, såfremt der gives medhold i hovedsagen, indebærer de samme forpligtelser for denne medlemsstat uafhængigt af, om de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om, anordnes eller ej.
- 71 En sådan omstændighed er nemlig ikke alene uden forbindelse med formålet med sagen om foreløbige forholdsregler, således som det er beskrevet i denne kendelses præmis 68, men følger også af artikel 260, stk. 1, TEUF, hvorefter en medlemsstat, såfremt Domstolen fastslår, at den ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til traktaterne, er forpligtet til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.
- 72 Uanset om Domstolen anordner de foreløbige forholdsregler, som Kommissionen har anmodet om, eller ej, er Republikken Polen således, hvis påstandene i hovedsagen tages til følge, forpligtet til i overensstemmelse med artikel 260, stk. 1, TEUF med henblik på at opfylde den endelige dom at udforme sin nationale ret og træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at de nationale retsinstanser, der henhører under dens retsmiddelordning på de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder kravene til en effektiv domstolsbeskyttelse som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU.
- 73 Endelig bemærkes, at selv om det ganske vist er korrekt, som Republikken Polen har gjort gældende, at spørgsmålet om, hvilke foranstaltninger der er nødvendige til opfyldelse af en dom, hvorved der er konstateret et traktatbrud, ikke er genstand for en dom, der er afsagt i henhold til artikel 258 TEUF (jf. dom af 8.4.2014, Kommissionen mod Ungarn, C-288/12, EU:C:2014:237, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis), indebærer dette imidlertid ikke, i modsætning til, hvad denne medlemsstat har gjort gældende, at indrømmelsen af en konkret midlertidig foranstaltning – såsom at suspendere artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol og at suspendere virkningerne af disciplinærafdelingens afgørelser på grundlag af denne

bestemmelse – har virkninger, der går ud over de forpligtelser, der følger af denne dom, såsom dem, der følger af artikel 260, stk. 1, TEUF, og dermed vil stride mod formålet med en midlertidig foranstaltning.

- 74 Det er således tilstrækkeligt at fastslå, at Republikken Polens argumentation, hvis den blev taget til følge, ville fratage sagen om foreløbige forholdsregler i forbindelse med et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 258 TEUF alt indhold, for så vidt som Domstolen ikke i den dom, som fastslår traktatbruddet, kan pålægge den pågældende medlemsstat at træffe bestemte foranstaltninger til opfyldelse af denne dom (kendelse afsagt af Domstolens vicepræsident den 21.5.2021, Den Tjekkiske Republik mod Republikken Polen, C-121/21 R, EU:C:2021:420, præmis 30).
- 75 Det følger af ovenstående betragtninger, at anmodningen om foreløbige forholdsregler kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 76 Det bestemmes i procesreglementets artikel 160, stk. 3, at anmodninger om foreløbige forholdsregler skal angive »sagens genstand, de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den foreløbige forholdsregel, anmodningen vedrører, umiddelbart forekommer begrundet«.
- 77 Dommeren i sager om foreløbige forholdsregler kan således kun foreskrive foreløbige forholdsregler, såfremt det er godtgjort, at de umiddelbart betragtet er begrundede af faktiske og retlige grunde (*fumus boni juris*), og såfremt der foreligger uopsættelighed, dvs. at det for at undgå et alvorligt og uopretteligt tab for sagsøgeren er nødvendigt at foreskrive dem og tillægge dem retsvirkninger før afgørelsen i hovedsagen. Dommeren i sager om foreløbige forholdsregler skal i givet fald ligeledes foretage en interesseafvejning. Disse betingelser er kumulative, således at der ikke kan anordnes foreløbige forholdsregler, når en af disse betingelser ikke er opfyldt (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 78 Det skal derfor undersøges, om de ovennævnte betingelser er opfyldt for så vidt angår de foreløbige forholdsregler, hvorom der er anmodet. I denne henseende skal anmodningerne om foreløbige forholdsregler, som fremgår af denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b), d), e) og c), prøves i den nævnte rækkefølge.

De foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b)

– Fumus boni juris

- 79 I henhold til Domstolens faste praksis er betingelsen om *fumus boni juris* opfyldt, når mindst et af de anbringender, som den part, der anmoder om de foreløbige forholdsregler, har gjort gældende til støtte for hovedsagen, umiddelbart forekommer relevant og under alle omstændigheder ikke er uden rimeligt grundlag. Dette er bl.a. tilfældet, når et af de fremsatte anbringender rejser komplekse juridiske spørgsmål, hvis løsning ikke gør sig gældende uden videre og dermed fortjener en dybere undersøgelse, som ikke kan foretages af dommeren i sager om foreløbige forholdsregler, men skal være genstand for hovedsagen, eller når der er en væsentlig juridisk

uenighed mellem parterne, hvis løsning ikke gør sig gældende uden videre (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 52 og den deri nævnte retspraksis).

- 80 I det foreliggende tilfælde har Kommissionen gjort gældende, at det fjerde klagepunkt i hovedsagen, som vedrører de nationale bestemmelser, der er genstand for de foreløbige forholdsregler nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b), ikke umiddelbart forekommer at være uden rimeligt grundlag, idet dette klagepunkt konkret vedrører den omstændighed, at Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU ved at bemyndige disciplinærafdelingen, hvis uafhængighed og upartiskhed ikke er sikret, til at træffe afgørelse såvel i sager vedrørende tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere eller hjælpedommere eller at anholde dem, i arbejdsretlige eller socialsikringsretlige sager vedrørende dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og i sager om disse dommers pensionering.
- 81 I denne henseende har Kommissionen dels støttet sig på den omstændighed, at sager, der henhører under disciplinærafdelingens kompetence i henhold til artikel 27, stk. 1, nr. 1a, 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, har en direkte indvirkning på dommernes retsstilling og betingelserne for udøvelsen af deres embede, dels på de bedømmelser, der fremgår af præmis 52-81 i kendelse af 8. april 2020, Kommissionen mod Polen (C-791/19 R, EU:C:2020:277), og på de fortolkningslementer, som Domstolen har givet i A.K.-dommen, hvoraf det fremgår, at klagepunktet om, at disciplinærafdelingens uafhængighed og upartiskhed ikke er sikret, ikke umiddelbart forekommer at være uden rimeligt grundlag.
- 82 Med henblik på at efterprøve, om betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b), skal det fremhæves, således som det fremgår af denne kendelses præmis 51, at enhver medlemsstat i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU bl.a. skal sikre, at retsinstanser, der i henhold til EU-retten som »retsinstans« henhører under medlemsstatens retsmiddel- og proceduresystem på de områder, der er omfattet af EU-retten, og som derfor som sådan kan træffe afgørelse vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af EU-retten, opfylder kravene til en effektiv retsbeskyttelse (A.B.-dommen, præmis 112 og den deri nævnte retspraksis).
- 83 Med henblik på at sikre denne beskyttelse er det afgørende, at de nævnte retsinstansers uafhængighed bevares, hvilket bekræftes af chartrets artikel 47, stk. 2, der nævner adgangen til en »uafhængig« domstol som et af de krav, der er forbundet med den grundlæggende ret til effektive retsmidler (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor Din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 194 og den deri nævnte retspraksis).
- 84 Dette krav om domstolens uafhængighed, som er uløseligt forbundet med udøvelsen af dømmende myndighed, er en del af kerneindholdet i retten til en effektiv retsbeskyttelse og i den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der har afgørende betydning som garant for beskyttelsen af samtlige de rettigheder, som borgerne afleder af EU-retten, og for bevarelsen af medlemsstaternes fælles værdier, der er nævnt i artikel 2 TEU, herunder retsstatsprincippet. Retsinstansernes uafhængighed skal i overensstemmelse med det princip om magtens tredeling, som er kendetegnende for en retsstats funktionsmåde, bl.a. sikres i forhold til den lovgivende og den udøvende magt (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor Din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 195 og den deri nævnte retspraksis).

- 85 Det følger af fast retspraksis, at de garantier for uafhængighed og upartiskhed, som kræves efter EU-retten, forudsætter, at der findes regler – om bl.a. den omhandlede retsinstans' sammensætning, medlemmernes udnævnelse og funktionsperiode, tilfælde, hvor retsinstansens medlemmer kan vige deres sæde, tilfælde, hvor de har pligt til at vige deres sæde, samt tilfælde, hvor de kan afsættes – som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl i offentligheden om, at retsinstansen er uimodtageligt for påvirkninger udefra og neutral i forhold til de interesser, som står over for hinanden (dom af 20.4.2021, Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).
- 86 Det er i denne henseende afgørende, at dommerne er beskyttet mod indblanding eller ydre pres, der ville kunne bringe deres uafhængighed i fare. De regler, der finder anvendelse på dommeres retsstilling og udøvelse af deres embede som dommere, skal navnlig gøre det muligt at udelukke ikke blot enhver direkte indflydelse i form af instrukser, men ligeledes mere indirekte former for indflydelse, der kan påvirke de pågældende dommeres afgørelser, og derved gøre det muligt at udelukke, at disse dommere ikke fremstår som uafhængige og upartiske, hvilket kan skade den tillid, som domstolene skal indgyde borgerne i et demokratisk samfund og en retsstat (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor Din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 197 og den deri nævnte retspraksis).
- 87 Domstolen har i denne sammenhæng fastslået, at kravet om dommeres uafhængighed kræver, at de bestemmelser, der regulerer disciplinærordningen for dem, der har til opgave at udøve dømmende myndighed, frembyder de nødvendige garantier for at undgå enhver risiko for, at en sådan ordning anvendes som et system til politisk kontrol med retsafgørelseres indhold. Fastsættelsen af regler, som bl.a. både definerer, hvilken adfærd der udgør disciplinærforseelser, og hvilke sanktioner der konkret finder anvendelse, som foreskriver et uafhængigt organs indgriben i henhold til en procedure, der fuldt ud garanterer rettighederne i chartrets artikel 47 og 48, bl.a. retten til forsvar, og som fastsætter en mulighed for at indbringe disciplinærorganers afgørelser for domstolene, udgør i denne forbindelse en helhed af væsentlige garantier med henblik på at bevare den dømmende magts uafhængighed (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor Din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 198 og den deri nævnte retspraksis).
- 88 Når en medlemsstat fastsætter specifikke regler, der regulerer straffesager mod dommere, bl.a. omhandlende ophævelse af dommeres immunitet med henblik på indledning af en straffesag, indebærer uafhængighedskravet – for at fjerne enhver rimelig tvivl hos borgerne som omhandlet i denne kendelses præmis 85 og 86 – at disse specifikke regler er begrundet i objektive og kontrollerbare krav knyttet til hensynet til en forsvarlig retspleje, og at de, ligesom det er tilfældet for reglerne vedrørende disse dommeres disciplinære ansvar, fastsætter de nødvendige garantier til at sikre, at hverken selve sagen om at ophæve dommerens immunitet eller straffesagen kan anvendes som et system til politisk kontrol med de nævnte dommeres virksomhed og fuldt ud sikrer de i chartrets artikel 47 og 48 fastsatte rettigheder (jf. i denne retning dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor Din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 213 og den deri nævnte retspraksis). Dette gælder så meget desto mere, når afgørelserne om at ophæve dommernes immunitet med henblik på indledning af en straffesag mod dem i sig selv har konsekvenser med hensyn til de pågældende dommeres retsstilling eller betingelserne for udøvelsen af deres dommerembede.
- 89 Det følger af det ovenstående, at medlemsstaterne – med henblik på at sikre, at de nationale retsinstanser, der henhører under deres retsmiddelordning på de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, herunder

kravet om uafhængighed, og således overholde de forpligtelser, der påhviler medlemsstaterne i medfør af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU – skal sikre, at ordningen vedrørende dommeres retsstilling og udøvelse af deres embede i disse retsinstanter, såsom bl.a. ordningen vedrørende ophævelse af disse dommeres immunitet, overholder princippet om dommernes uafhængighed, idet medlemsstaterne bl.a. skal sikre, at afgørelser inden for rammerne af denne ordning træffes eller efterprøves af en instans, der selv opfylder de krav, som en effektiv domstolsbeskyttelse indebærer (jf. analogt kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 35).

- 90 I det foreliggende tilfælde skal det for det første fastslås, at sager på området for arbejdsret og sociale sikringsordninger vedrørende dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) samt sager angående disse dommeres pensionering, som henhører under disciplinærafdelingens kompetence i henhold til artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, ikke alene kan indebære anvendelse af EU-retten, men ligeledes, således som Kommissionen har anført, vedrører dommernes retsstilling og betingelserne for udøvelse af deres embede.
- 91 Afgørelserne om at ophæve immuniteten for dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og dommerne ved de almindelige domstole med henblik på indledning af en straffesag mod dem medfører for det andet, således som Kommissionen har anført uden på dette punkt at blive modsagt af Republikken Polen, suspendering fra embedet i en periode, der kan være tidsubegrænset, og en nedsættelse med 25% til 50% af deres løn for samme periode. Sagerne om bemyndigelse til at indlede en straffesag mod dommere og hjælpedommere eller til at frihedsberøve dem, som i henhold til artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol henhører under disciplinærafdelingens kompetence, vedrører således retsstillingen for og vilkårene for udøvelsen af embedet for dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og de almindelige domstole.
- 92 Derfor skal Republikken Polen i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 89, for at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU sikre, at kompetencen til at træffe afgørelse i de sager, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, nr. 1a, 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, overføres til en instans, der opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, herunder navnlig kravet om uafhængighed.
- 93 Det fjerde klagepunkt i hovedsagen rejser således spørgsmålet om, hvorvidt disciplinærafdelingen opfylder disse krav.
- 94 Det skal i denne henseende bemærkes, at Domstolen i A.K.-dommen har haft lejlighed til at afgrænse rækkevidden af kravene om uafhængighed og upartiskhed netop i forbindelse med oprettelsen af et organ som disciplinærafdelingen.
- 95 Hvad angår de betingelser, hvorunder udnævnelse af disciplinærafdelingens medlemmer er foregået, fastslog Domstolen i A.K.-dommens præmis 137 og 138, efter at den havde bemærket, at dommerne i disciplinærafdelingen udnævnes af Republikken Polens præsident efter indstilling fra domstolsrådet, og idet den bl.a. støttede sig til præmis 115 og 116 i dom af 24. juni 2019, Kommissionen mod Polen (Den øverste domstols uafhængighed) (C-619/18, EU:C:2019:531), at selv om domstolsrådets deltagelse i udnævnelsesproceduren kan bidrage til en objektivisering af denne procedure, idet den begrænser den skønsmargen, som Republikken Polens præsident råder over ved udøvelsen af den kompetence, han således er blevet tildelt, gælder dette imidlertid kun på den betingelse navnlig, at denne instans selv er uafhængig af den lovgivende og den

udøvende magt samt af Republikken Polens præsident. Vedrørende dette punkt identificerede Domstolen i A.K.-dommens præmis 142-145 ud fra de angivelser, den forelæggende ret havde fremlagt, de forhold, som set i deres helhed kunne give anledning til tvivl om uafhængigheden af et organ som domstolsrådet (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 68 og 69).

- 96 Endvidere identificerede Domstolen, uafhængigt af de betingelser, hvorunder nye dommere ved disciplinærafdelingen blev udnævnt, og den rolle, som domstolsrådet spillede i denne henseende, i A.K.-dommens præmis 147-151 andre forhold, som mere direkte karakteriserede disciplinærafdelingen, og den fastslog i den nævnte doms præmis 152, at selv om hver enkelt af disse ikke i sig selv og betragtet isoleret efter deres karakter medførte tvivl om denne instans' uafhængighed, kunne dette forholde sig anderledes, når der blev henset til kombinationen deraf, og dette så meget desto mere, hvis den ovennævnte undersøgelse for så vidt angik domstolsrådet måtte vise sidstnævntes manglende uafhængighed af den lovgivende og den udøvende magt (jf. ligeledes kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 71).
- 97 Domstolen har imidlertid allerede fastslået, at i lyset af de fortolkningselementer, som den har givet i A.K.-dommen, og af dom af 5. december 2019 afsagt af afdelingen for arbejdsret efter A.K.-dommen, kan det ikke umiddelbart udelukkes, at disciplinærafdelingen ikke lever op til den garanti for domstolens uafhængighed, der følger af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU (jf. i denne retning kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 77).
- 98 Som følge deraf, og uden at der på dette trin træffes afgørelse om, hvorvidt de argumenter, som parterne har påberåbt sig i forbindelse med det fjerde klagepunkt i hovedsagen, er begrundede, hvilket alene hører under Domstolens kompetence, når den træffer afgørelse om sagens realitet, skal det fastslås, at henset til de faktiske omstændigheder, som Kommissionen har fremført, den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 82-89, og de fortolkningsbidrag, der er blevet givet i navnlig A.K.-dommen, forekommer de argumenter, som Kommissionen har fremført inden for rammerne af dette klagepunkt, ikke umiddelbart at være uden rimeligt grundlag som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i præmis 79 i denne kendelse.
- 99 Denne konklusion afkræftes ikke af de argumenter, som Republikken Polen har fremført.
- 100 Republikken Polen har nemlig for det første gjort gældende, at hovedsagens fjerde klagepunkt skal forkastes i betragtning af Domstolens seneste praksis vedrørende kravene til en effektiv domstolsprøvelse som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, der navnlig følger af dom af 9. juli 2020, Land Hessen (C-272/19, EU:C:2020:535), og af 20. april 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311), og kendelse afsagt af Domstolens vicepræsident den 10. september 2020, Rådet mod Sharpston (C-424/20 P(R), ikke trykt i Sml., EU:C:2020:705), samt Rettens kendelse af 6. oktober 2020, Sharpston mod Rådet og Konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer (T-180/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2020:473). Det fremgår nemlig af denne retspraksis, at medlemsstaternes forpligtelse til at sikre den dømmende magts uafhængighed, der følger af denne bestemmelse i EUF-traktaten, ikke er til hinder for procedurer, hvor politikere udnævner dommere uden, at dommernes repræsentanter er involveret, og som ikke er undergivet domstolsprøvelse.
- 101 I modsætning til, hvad Republikken Polen har anført, anvendte dom af 9. juli 2020, Land Hessen (C-272/19, EU:C:2020:535), og af 20. april 2021, Repubblika (C-896/19, EU:C:2021:311), kun Domstolens tidligere praksis og navnlig de retlige principper, der er fastsat i A.K.-dommen.

Endvidere begrænsede kendelse af 10. september 2020, Rådet mod Sharpston (C-424/20 P (R), ikke trykt i Sml., EU:C:2020:705), sig til at konstatere, at søgsmål rettet mod en afgørelse truffet af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer ikke umiddelbart kunne antages til realitetsbehandling, eftersom en sådan afgørelse, som ikke hidrører fra EU's institutioner, organer, kontorer eller agenturer, ikke henhører under den legalitetskontrol, som Domstolen udøver i medfør af artikel 263 TEUF, hvilken konstatering blev bekræftet i kendelse af 16. juni 2021, Sharpston mod Rådet og Konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer (C-684/20 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2021:486), afsagt under appel af Rettens kendelse af 6. oktober 2020, Sharpston mod Rådet og Konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer (T-180/20, ikke trykt i Sml., EU:T:2020:473).

- 102 Den ovenfor i præmis 100 nævnte retspraksis gør det derfor ikke muligt at rejse tvivl om, hvorvidt der foreligger *fumus boni juris* for så vidt angår det fjerde klagepunkt i hovedsagen.
- 103 For det andet har Republikken Polen gjort gældende, at A.K.-dommen ikke er relevant for spørgsmålet, om det fjerde klagepunkt i hovedsagen umiddelbart er uden rimeligt grundlag, idet denne dom blev afsagt i en specifik faktisk sammenhæng.
- 104 Selv om det er korrekt, at Domstolen i A.K.-dommen ikke fastslog, at den omhandlede polske lovgivning ikke var i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, men overlod det til den forelæggende ret at foretage vurderingen heraf, skal det i denne sammenhæng bemærkes, at den procedure med præjudicielle forelæggelser, der er indført ved artikel 267 TEUF, udgør en procedure med direkte samarbejde mellem Domstolen og medlemsstaternes retsinstanser. Inden for rammerne af denne procedure, som er baseret på en klar adskillelse mellem de nationale retsinstansers og Domstolens funktioner, henhører enhver bedømmelse af sagens faktiske omstændigheder under kompetencen for den nationale retsinstans, som det på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag tilkommer at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen, mens Domstolen alene har kompetence til at træffe afgørelse vedrørende fortolkningen eller gyldigheden af en EU-forskrift på grundlag af de faktiske omstændigheder, således som de er beskrevet af den nationale ret (dom af 25.10.2017, *Polbud – Wykonawstwo*, C-106/16, EU:C:2017:804, præmis 27, af 30.5.2018, *Dell'Acqua*, C-370/16, EU:C:2018:344, præmis 31, og af 20.4.2021, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 28).
- 105 I denne sammenhæng skal der sondres mellem Domstolens opgave, alt efter om den skal træffe afgørelse vedrørende en præjudiciel forelæggelse eller i et traktatbrudssøgsmål. Mens Domstolen inden for rammerne af et traktatbrudssøgsmål skal efterprøve, om den nationale foranstaltning eller praksis, som Kommissionen eller en anden medlemsstat end den berørte medlemsstat har anfægtet, generelt strider mod EU-retten, uden at det er fornødent, at der foreligger en retstvist vedrørende dette for de nationale retsinstanser, er Domstolens opgave inden for rammerne af en præjudiciel forelæggelse derimod at bistå den forelæggende ret ved løsningen af den konkrete tvist, der er indbragt for den (dom af 26.3.2020, *Miasto Łowicz og Prokurator Generalny*, C-558/18 og C-563/18, EU:C:2020:234, præmis 47, og dom af 20.4.2021, *Repubblika*, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 106 Det bemærkes endvidere, at selv om det inden for rammerne af den præjudicielle procedure ikke tilkommer Domstolen at udtale sig om, hvorvidt bestemmelser i national ret er forenelige med reglerne i EU-retten, er den til gengæld beføjet til at forsyne den forelæggende ret med alle under EU-retten henhørende fortolkningsbidrag, som gør det muligt for den forelæggende ret at vurdere

dette spørgsmål om foreneligheden med henblik på bedømmelsen af den sag, der er indbragt for den (dom af 26.1.2010, Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, præmis 23, og dom af 20.4.2021, Republika, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 30).

- 107 Domstolen præciserede under anvendelse af denne retspraksis i A.K.-dommens præmis 132, at den havde begrænset sin vurdering til de EU-retlige bestemmelser, idet den skulle fortolke dem på en måde, der gjorde det muligt for den forelæggende ret, i lyset af de fortolkningslementer, som Domstolen har givet, som havde kompetencen til at tage stilling til, om den omhandlede polske lovgivning var i overensstemmelse med EU-retten, at afgøre den tvist, der verserede for den (jf. ligeledes dom af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen (C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 75).
- 108 Netop hvad angår disse forhold kunne deres relevans ikke afgrænses til de faktiske omstændigheder, som alene vedrørte Sąd Najwyższy (øverste domstol) dom af 5. december 2019, for så vidt som disse i det væsentlige vedrørte disciplinærafdelingens kompetencer, dens sammensætning, betingelserne og proceduren for udnævnelsen af dens medlemmer og graden af dens autonomi inden for Sąd Najwyższy (øverste domstol) (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 76).
- 109 Republikken Polens argument om, at A.K.-dommen ikke umiddelbart er relevant for vurderingen af, om det fjerde klagepunkt i hovedsagen umiddelbart er uden rimeligt grundlag, kan således ikke tiltrædes.
- 110 For det tredje har Republikken Polen gjort gældende, at der i andre medlemsstater findes regler, der ligner Republikken Polens regler for så vidt angår proceduren for udnævnelse af dommere ved de højeste nationale retsinstanser. I denne sammenhæng har Republikken Polen henvist til dels de ordninger, der findes i Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Irland, Litauen, Malta og Østrig, hvorefter udvælgelsen af disse dommere udelukkende eller overvejende er overladt til personer, der udøver den udøvende magt eller den lovgivende magt, dels de ordninger, der findes i Belgien, Danmark og Frankrig, hvorefter repræsentanter for den dømmende magt deltager i proceduren for udnævnelse af dommere ved højere retsinstanser uden dog at have en afgørende indflydelse på udvælgelsen af disse dommere. Hvad i øvrigt navnlig angår proceduren for udnævnelse af domstolsrådet har Republikken Polen ligeledes nævnt den spanske ordning vedrørende betingelserne for udnævnelse af medlemmer af Consejo General del Poder Judicial (det nationale råd for retsvæsenet, Spanien). Republikken Polen er af den opfattelse, at Kommissionens manglende anfægtelse af disse nationale ordninger viser, at denne institutions klagepunkt om disciplinærafdelingens manglende uafhængighed er ugrundet.
- 111 Det er for så vidt angår den foreliggende sag i denne henseende tilstrækkeligt at bemærke, at Republikken Polen ikke kan gøre gældende, at der angiveligt eksisterer regler, som ligner de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det fjerde klagepunkt i hovedsagen, med henblik på at godtgøre, at betingelsen om *fumus boni juris* ikke er opfyldt i den foreliggende sag (kendelse af 17.12.2018, Kommissionen mod Polen (C-619/18 R, EU:C:2018:1021, præmis 58).
- 112 Endelig har Republikken Polen for det fjerde henvist til den polske ordning for udnævnelse af dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og til proceduren for udpegning af medlemmer af domstolsrådet, som er et organ, der deltager i udnævnelsen af disse dommere, med henblik på at godtgøre, at denne ordning lever op til garantien for dommernes uafhængighed.

- 113 Henset til bl.a. de fortolkningselementer, som Domstolen gav i A.K.-dommen, gør denne argumentation det imidlertid ikke muligt at fastslå, at det fjerde klagepunkt i hovedsagen umiddelbart er uden ethvert rimeligt grundlag.
- 114 Henset til ovenstående betragtninger må det konkluderes, at betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b).

– *Uopsættelighed*

- 115 Som det er nævnt i denne kendelses præmis 68, er formålet med en sag om foreløbige forholdsregler ifølge Domstolens faste praksis at sikre den fulde virkning af den fremtidige endelige afgørelse med henblik på at undgå en lakune i den retsbeskyttelse, som Domstolen sikrer. Det er for at opfylde denne målsætning, at uopsætteligheden skal vurderes i forhold til, hvor nødvendigt det er, at der træffes en foreløbig afgørelse med henblik på at undgå et alvorligt og uopretteligt tab for den part, der anmoder om den midlertidige beskyttelse. Det er denne part, som skal godtgøre, at den ikke kan afvente afgørelsen i hovedsagen uden at risikere at blive påført en sådan skade. Med henblik på at godtgøre, at der foreligger et sådant alvorligt og uopretteligt tab, er det ikke nødvendigt, at det godtgøres, at der er en absolut vished for, at tabet indtræder. Det er tilstrækkeligt, at skaden kan forudsiges med en tilstrækkelig grad af sandsynlighed (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 82 og den deri nævnte retspraksis).
- 116 Derudover skal dommeren i sager om foreløbige forholdsregler alene med henblik på vurderingen af spørgsmålet om uopsættelighed, og uden at dette indebærer nogen stillingtagen fra Domstolens side til, om de klagepunkter, der er fremført af den anmodende part vedrørende realiteten, er begrundede, lægge til grund, at disse klagepunkter eventuelt kan tiltrædes. Den alvorlige og uoprettelige skade, hvis sandsynlige indtræden skal godtgøres, er den, der i givet fald følger i tilfælde af, at det afvises at anordne de foreløbige forholdsregler, der er anmodet om, såfremt søgsmålet efterfølgende tages til følge ved realitetsbehandlingen (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 83 og den deri nævnte retspraksis).
- 117 Som følge deraf skal Domstolen i den foreliggende sag med henblik på vurderingen af uopsættelighed operere ud fra den antagelse, at de nationale bestemmelser, der omhandles i det fjerde klagepunkt i hovedsagen, kan give kompetence til at træffe afgørelse såvel i sager vedrørende arbejdsret og sociale forsikringer vedrørende dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), som i sager om pensionering af disse dommere og i sager om bemyndigelse til at anlægge en straffesag mod dommerne eller hjælpedommerne eller at frihedsberøve dem til en instans, hvis uafhængighed ikke kan garanteres, og som således er i strid med den forpligtelse, der i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU påhviler Republikken Polen til at sikre, at de nationale retsinstanser, som er omfattet af den polske domstolsordning, der skal træffe afgørelse om sager, der vedrører EU-retten, opfylder kravene til en effektiv domstolsbeskyttelse
- 118 Med henblik på denne vurdering skal der i øvrigt tages hensyn til den omstændighed, at disciplinærafdelingen allerede har indledt sin virksomhed i de sager, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, nr. 1a, 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol.

- 119 Hvad særligt angår sagerne vedrørende anmodningerne om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere eller hjælpedommere eller at frihedsberøve dem skal der endvidere, som Kommissionen har anført, uden at dette er blevet bestridt af Republikken Polen, tages hensyn til den omstændighed, at disciplinærafdelingen for det første i perioden fra den 14. februar 2020, hvor ændringsloven trådte i kraft, til den 15. marts 2021 blev forelagt mere end 40 anmodninger, hvoraf en anmodning vedrørte arbejdsretsafdelingens formand, og at mere end 20 er blevet behandlet siden den 5. november 2020. For det andet steg antallet af anmodninger vedrørende dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) i de uger, der gik forud for anlæggelsen af hovedsagen, idet særligt Prokuratura Krajowa (offentlig anklager, Polen) den 16. marts 2021 fremsatte anmodninger om indledning af straffesager mod tre dommere ved denne rets straffeafdeling. For det tredje har disciplinærafdelingen truffet mere end 12 afgørelser om at tillade indledning af straffesager mod dommere, om suspendering fra deres embede og om nedsættelse af deres løn med mellem 25% og 50% i suspenderingsperioden.
- 120 I denne sammenhæng skal det undersøges, om anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det fjerde klagepunkt i hovedsagen, og opretholdelsen af virkningerne af disciplinærafdelingens afgørelser i henhold til artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol kan forårsage en alvorlig og uoprettelig skade i lyset af Unionens retsorden, således som Kommissionen har gjort gældende.
- 121 Som det i denne henseende fremgår af den retspraksis, der er nævnt i nærværende kendelses præmis 88 og 89, er den omstændighed, at anvendelsen indtil afsigelse af den endelige dom af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det fjerde klagepunkt i hovedsagen, indebærer, at behandlingen af sager på området for arbejdsret og sociale sikringsordninger for dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), sager om pensionering af disse dommere og sager om bemyndigelse til at anlægge en straffesag mod dommerne eller hjælpedommerne eller at frihedsberøve dem henhører under en instans, hvis uafhængighed ikke kan garanteres, nemlig disciplinærafdelingen, egnet til i denne periode at rejse tvivl om uafhængigheden for Sąd Najwyższy (øverste domstol) og de almindelige domstole.
- 122 Som Kommissionen har anført, og som det i øvrigt også fremgår af Domstolens praksis, kan den blotte mulighed for, at dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og de almindelige domstole kan blive udsat for risikoen for, at en sag om ophævelse af deres immunitet med henblik på at indlede en straffesag mod dem bliver undersøgt af instans, hvis uafhængighed ikke kan garanteres, påvirke deres egen uafhængighed i betragtning af de konsekvenser, som ophævelse af immuniteten kan få for de pågældende dommere, nemlig suspendering fra deres tjeneste på ubestemt tid og lønreduktion på 25% til 50% ligeledes på ubestemt tid (jf. analogt kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 90).
- 123 På samme måde er den omstændighed alene, at behandlingen af sager, der har betydning for retsstillingen og arbejdsvilkårene for dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), såsom sager på området for arbejdsret og sociale sikringsordninger samt pensioneringen af disse dommere, er overladt til en instans, hvis uafhængighed ikke kan garanteres, egnet til i borgernes bevidsthed at skabe tvivl med hensyn til Sąd Najwyższys (øverste domstol) uafhængighed.
- 124 Det fremgår af Domstolens praksis, at den omstændighed, at uafhængigheden for Sąd Najwyższy (øverste domstol) ikke kan garanteres som følge af anvendelsen af en national bestemmelse, der er genstand for et traktatbrudssøgsmål, indtil afsigelsen af den dom, hvorved der træffes afgørelse i denne sag, kan medføre alvorlig og uoprettelig skade på Unionens retsorden og derfor på de rettigheder, som borgerne afleder af EU-retten, og på de værdier, der er nævnt i artikel 2 TEU,

som Unionen er bygget på, herunder navnlig retsstaten (jf. i denne retning kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 92 og den deri nævnte retspraksis).

- 125 Det følger af det ovenstående, således som Kommissionen har gjort gældende, at anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det fjerde klagepunkt i hovedsagen, for så vidt som de tildeler disciplinærafdelingen, hvis uafhængighed ikke kan garanteres, kompetence til at træffe afgørelse i sager om arbejdsret og social sikring vedrørende dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), i sager om pensionering af disse dommere og i sager om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommerne eller hjælpedommerne i det polske retssystem eller at frihedsberøve dem, kan forårsage alvorlig og uoprettelig skade på Unionens retsorden.
- 126 Endelig bemærkes, at den blotte mulighed for, at dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og de almindelige domstole risikerer, at anmodninger om ophævelse af deres immunitet med henblik på indledning af en straffesag mod dem undersøges af en instans, hvis uafhængighed ikke kan sikres, såsom disciplinærafdelingen, kan rejse tvivl om disse dommers uafhængighed, hvilket så meget desto mere gælder disciplinærafdelingens vedtagelse af afgørelser om ophævelse af dommers immunitet med den konsekvens, at de pågældende dommere suspenderes fra tjenesten, og deres honorar reduceres, hvilket kan øge tvivlen om upåvirkeligheden af de dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og de almindelige domstole, som ikke har været genstand for en sådan afgørelse, med hensyn til enhver påvirkning og enhver ydre omstændighed, som kan være styrende for deres beslutninger, og føre til, at disse dommere ikke fremstår som uafhængige og upartiske på en måde, som er skadelig for den tiltro, som borgerne skal have til retssystemet i et demokratisk samfund og i en retsstat.
- 127 Den omstændighed, at opretholdelse af virkningerne af disciplinærafdelingens afgørelser, der giver adgang til at indlede en straffesag mod en dommer, indebærer, at uafhængigheden for de dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) og de almindelige domstole, som ikke er genstand for disse afgørelser, ikke kan garanteres indtil afsigelsen af den endelige dom, kan derfor medføre alvorlig og uoprettelig skade hvad angår EU-retten, så meget desto mere som det i denne periode alene er disse dommere, som udøver judicielle funktioner.
- 128 Som Kommissionen har anført, kan en sådan risiko for så vidt angår de dommere, som berøres af disse afgørelser, kun undgås ved at sikre genoprettelse af deres stilling og deres rettigheder og de betingelser for udøvelsen af deres embede, som var gældende forud for vedtagelsen af de nævnte afgørelser.
- 129 Under disse omstændigheder må det fastslås, at Kommissionen har godtgjort, at i tilfælde af afslag på at anordne foreløbige forholdsregler som omhandlet i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b), vil dels anvendelse af de nationale bestemmelser, der er genstand for det fjerde klagepunkt i hovedsagen, dels opretholdelse af virkningerne af afgørelser om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere i det polske retsvæsen kunne medføre alvorlig og uoprettelig skade i forhold til Unionens retsorden.
- 130 De argumenter, som Republikken Polen har fremført med henblik på at godtgøre, at der ikke foreligger uopsættelighed, kan ikke rejse tvivl om denne vurdering.
- 131 Republikken Polen har for det første gjort gældende, at Kommissionen har været længe om at vedtage successive indgreb med henblik på at sætte en stopper for de hævdede mangler omfattet af det fjerde klagepunkt i sagen, eftersom det er siden vedtagelsen af loven om den øverste domstol

og ikke siden vedtagelse af ændringsloven, at disciplinærafdelingen har haft kompetence til at afgøre sager af den karakter, som er omhandlet i artikel 27, stk. 1, nr. 1a, 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol.

- 132 Hvad angår nr. 2 og 3 i artikel 27, stk. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol fandtes disse nemlig allerede i loven om den øverste domstol. Hvad angår nr. 1a udvider denne bestemmelse kun disciplinærafdelingens kompetence til at prøve sager om tilladelse til at indlede en straffesag mod dommere eller hjælpedommere eller at frihedsberøve dem, som fulgte af andre bestemmelser i lov om den øverste domstol, til at gælde i sager i første instans vedrørende dommerne ved de almindelige domstole og hjælpedommere.
- 133 Hvad angår disciplinærafdelingens kompetence for så vidt angår de sager, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, vil anvendelsen af de fortolkningselementer, som Domstolen gav i A.K.-dommen, desuden fjerne enhver risiko for alvorlig og uoprettelig skade som følge af anvendelsen af denne bestemmelse. Hvis anvendelsen af disse fortolkningselementer fører til den konklusion, at disciplinærafdelingens behandling af en af disse sager ikke gør det muligt at sikre retten til en uafhængig domstol, gør bestemmelserne i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, det nemlig muligt at fravige de bestemmelser, der tillægger disciplinærafdelingen kompetence til at træffe afgørelse i en sådan sag, og at henvise den til en anden ret, der ville være kompetent, hvis disse sidstnævnte bestemmelser ikke fandtes.
- 134 Det skal i denne forbindelse indledningsvis bemærkes, at Kommissionen, som det fremgår af denne kendelses præmis 29-37, sendte den første åbningsskrivelse vedrørende ændringsloven til Republikken Polen den 29. april 2020, dvs. fire måneder efter lovens vedtagelse efter en lovgivningsprocedure af kun otte dages varighed. Henset til den omstændighed, at ændringsloven ikke blot ændrede loven om den øverste domstol, men også andre love, såsom bl.a. lov om de almindelige domstole og lov om forvaltningsdomstolene, kan en sådan periode på fire måneder til at undersøge samtlige de ændringer, der er indført ved ændringsloven, og deres forenelighed med EU-retten og til at vurdere deres virkninger ikke anses for urimelig. Den tidsmæssige rækkefølge af skriftvekslingen mellem Kommissionen og Republikken Polen, der fandt sted i tiden mellem åbningsskrivelsen og anlæggelse af hovedsagen, beviser i øvrigt ikke nogen særlig passivitet fra Kommissionens side med hensyn til de skridt, der var nødvendige for at fastslå det hævdede traktatbrud.
- 135 Hvad dernæst angår den kompetence, som disciplinærafdelingen har fået ved artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol, ud over at det ikke er bestridt, at bestemmelsen er nyindført ved ændringsloven, har Republikken Polen i sine processkrifter bekræftet Kommissionens oplysninger angående såvel antallet af anmodninger om at ophæve dommers immunitet, som disciplinærafdelingen har modtaget i perioden fra den 14. februar 2020 til den 15. marts 2021, som antallet af anmodninger, som disciplinærafdelingen har behandlet siden den 5. november 2020 som nævnt ovenfor i denne kendelses præmis 119.
- 136 Ganske vist har Republikken Polen bestridt den konklusion, som Kommissionen har udledt af disse oplysninger, nemlig at der er sket en intensivering af disciplinærafdelingens virksomhed i medfør af artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol i løbet af de seneste måneder forud for hovedsagens anlæg og indgivelse af nærværende anmodning om foreløbige forholdsregler, hvilken intensivering ifølge Kommissionen viser, at der er tale om uopsættelighed. Denne medlemsstat har nemlig anført, at når en lov tildeler en bestemt retsinstans kompetencen til at behandle en ny kategori af sager, skal denne retsinstans først

foretage sagsbehandling i disse sager, hvorfor antallet af trufne afgørelser inden for området nødvendigvis er lavere i den første tid. Republikken Polen har heraf draget den konklusion, at det ikke med rimelighed kan hævdes, at disciplinærafdelingen har intensiveret sin virksomhed, alene med henvisning til den omstændighed, at afdelingen har truffet flere afgørelser i perioden fra den 5. november 2020 til den 15. marts 2021 end i perioden fra den 14. februar 2020 til den 5. november 2020.

- 137 Med dette synspunkt har Republikken Polen imidlertid ikke alene modsagt sit synspunkt om, at disciplinærafdelingen i mere end tre år har truffet afgørelse i de sager, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol, men ligeledes godtgjort, at disciplinærafdelingens virksomhed for så vidt angår vedtagelse af afgørelser i henhold til denne bestemmelse faktisk var mere intensiv i perioden forud for indgivelse af traktatbrudssøgsmålet, end i perioden umiddelbart efter ændringslovens ikrafttræden.
- 138 Endelig kan Republikken Polen ikke for at gøre gældende, at der ikke er tale om uopsættelighed, med rette hævde, at artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol allerede fandtes i lov om den øverste domstol, eller at A.K.-dommen gjorde det muligt at reducere risikoen for en alvorlig og uoprettelig skade som følge af anvendelse af denne bestemmelse. Ændringsloven indførte nemlig visse bestemmelser, som Kommissionen inden for rammerne af søgsmålet i hovedsagen har anfægtet navnlig med den begrundelse, at de forhindrer de nationale domstole i at anvende de principper, som følger af denne dom, og derfor efter ændringslovens ikrafttræden rejser tvivl om den nævnte doms effektive virkning for de angivne mål.
- 139 Republikken Polen har for det andet gjort gældende, at retsplejen ikke kan lide nogen skade som følge af, at immuniteten ophæves for en dommer, mod hvem der er beviser for, at vedkommende har begået en lovovertrædelse, og at det er muligt at rejse en straffesag mod vedkommende. Risikoen for, at en sådan skade indtræder, er så meget desto mere ikkeeksisterende, som straffesagen, der kommer efter en afgørelse om ophævelse af immuniteten, ikke finder sted for disciplinærafdelingen, men for afdelingen for straffesager.
- 140 I denne henseende er det imidlertid tilstrækkeligt at bemærke, således som det fremgår af bemærkningerne i denne kendelses præmis 121-125, at risikoen for, at der indtræder en alvorlig og uoprettelig skade, ikke følger af den omstændighed, at dommerne i det polske domstolssystem kan gøres til genstand for en afgørelse om ophævelse af deres immunitet med henblik på at indlede en straffesag mod dem, men af den omstændighed, at sådanne afgørelser træffes af et organ, hvis uafhængighed ikke kan garanteres. Den omstændighed, at straffesagen, der kommer efter disse afgørelser, ikke finder sted for disciplinærafdelingen, gør det derfor ikke muligt at fjerne en sådan risiko.
- 141 På baggrund af ovenstående betragtninger må det konkluderes, at betingelsen om uopsættelighed er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b).

– *Interesseafvejning*

- 142 Det fremgår, at det i de fleste sager om foreløbige forholdsregler i et vist omfang kan have visse endelige virkninger, såvel hvis en anmodning om udsættelse af gennemførelsen af en retsakt imødekommes, som hvis den afslås, og det tilkommer dommeren i sager om foreløbige forholdsregler at afveje de risici, der er knyttet til hver af de mulige løsninger. Dette indebærer

konkret, at det bl.a. må undersøges, om interessen i at opnå udsættelse af gennemførelsen af de nationale bestemmelser for den part, der anmoder om de foreløbige forholdsregler, vejer tungere end interessen i den umiddelbare anvendelse af disse regler. Det skal ved denne undersøgelse fastslås, om den eventuelle ophævelse af disse bestemmelser, efter at Domstolen har givet medhold i hovedsagen, vil kunne genoprette den situation, som blev frembragt ved bestemmelsernes umiddelbare gennemførelse, og omvendt, i hvilket omfang udsættelsen vil hindre opnåelsen af de ved disse bestemmelser forfulgte mål i tilfælde af, at søgsmålet i hovedsagen forkastes (kendelse af 8.4.2020, Kommissionen mod Polen, C-791/19 R, EU:C:2020:277, præmis 104 og den deri nævnte retspraksis).

- 143 I det foreliggende tilfælde har Kommissionen gjort gældende, at såfremt Domstolen måtte give medhold i det fjerde klagepunkt i hovedsagen, efter at den har nægtet at indrømme de midlertidige foranstaltninger, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b), vil Unionens retsordens korrekte funktion blive skadet på systemisk plan, og der vil blive gjort uoprettelig skade på de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten, og retsstatsværdierne i henhold til artikel 2 TEU, mens den eneste konsekvens, hvis Domstolen anordner de foreløbige forholdsregler, der er anmodet om, og dernæst forkaster dette klagepunkt, vil være dels en midlertidig suspendering af den virksomhed, der henhører under disciplinærafdelingens kompetence i henhold til artikel 27, stk. 1, nr. 1a, 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, dels, at disciplinærafdelingens afgørelser vedrørende dommers immunitet ikke kan fuldbyrdes.
- 144 Hvad for det første angår anordningen af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a), har Republikken Polen gjort gældende, at suspendering af anvendelsen af artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i den ændrede lov om den øverste domstol ikke alene vil tilsidesætte nærhedsprincippet og de grundlæggende principper i Unionens retsorden, men også de grundlæggende principper i en retsstats demokratiske system, der er beskyttet af Republikken Polens forfatning, hvilket vil påføre denne stat og dens befolkning alvorlig og uoprettelig skade.
- 145 I denne henseende er det imidlertid tilstrækkeligt at bemærke, således som det er anført i denne kendelses præmis 50, at selv om organiseringen af den dømmende magt i medlemsstaterne henhører under de sidstnævntes kompetence, gælder det ikke desto mindre, at medlemsstaterne under udøvelsen af denne kompetence skal overholde de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til EU-retten, og navnlig artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU.
- 146 Republikken Polen har for det andet endvidere gjort gældende, at udsættelse af virkningerne af alle de afgørelser, der tillader indledning af straffesager mod dommere, medfører forældelse af en del af de begåede lovovertrædelser. Sager, der endnu ikke er afsluttet, vil i øvrigt skulle begynde forfra med indgivelse af et nyt anklageskrift, hvilket ligeledes vil have som konsekvens, at en del af gerningsmændene vil gå fri af deres ansvar som følge af den tid, der er forløbet. Endelig vil en udsættelse af virkningerne af alle disciplinærafdelingens afgørelser medføre fortabelse af de foranstaltninger, som domstolene kunne have truffet for at beskytte ofre for forbrydelser såsom voldtægt eller vold i hjemmet. Anordning af den foreløbige forholdsregel, som Kommissionen har anmodet om, vil således være til skade for interesserne hos ofrene for de overtrædelser, der er begået af de dommere, der er berørt af disse afgørelser.
- 147 Uden at foregribe bedømmelsen af, om Republikken Polens indsigelse om, at udsættelsen af virkningerne af afgørelserne om at ophæve en dommers immunitet kan medføre forældelse af de overtrædelser, der er begået af de pågældende dommere, kan tiltrædes, skal det fastslås, at

Republikken Polen ikke har angivet noget om antallet af afgørelser fra disciplinærafdelingen, hvor en udsættelse af virkningerne, henset til disse afgørelses særlige omstændigheder, kunne medføre en sådan konsekvens. Denne medlemsstat har heller ikke fremlagt konkrete oplysninger, der kan godtgøre, at der er truffet afgørelser om ophævelse af en dommers immunitet med henblik på at indlede en straffesag mod denne for voldtægt eller vold i hjemmet, som har givet anledning til vedtagelse af foranstaltninger til beskyttelse af ofrene for disse lovovertrædelser. Republikken Polen har således ikke godtgjort, at der foreligger en risiko for, at den påberåbte skade indtræder.

- 148 Republikken Polen har for det tredje endvidere gjort gældende, at en tilbagevenden til den judicielle virksomhed for de dommere, der er omfattet af de strafferetlige anklager, dels vil udsætte retsplejens sikkerhed for en reel risiko, idet disse dommere kan drage fordel af deres tilbagevenden bl.a. til at fremme deres særlige interesser, dels vil medføre, at de pågældende dommere ikke fremtræder som uafhængige, hvilket vil medføre uoprettelig skade for det polske retssystem og borgernes opfattelse heraf. Man kan nemlig vanskeligt tale om, at en dommer, der er omfattet af beskyldninger om korrupsion, fremtræder som uafhængig.
- 149 I denne henseende bemærkes, at en dommer, der drager fordel af sin tilbagevenden til judiciel virksomhed for at fremme sine særlige interesser gennem udøvelsen af den judicielle virksomhed, kan være genstand for de foranstaltninger, der er fastsat i national ret med henblik på at bringe en sådan adfærd til ophør, herunder i givet fald strafferetlige foranstaltninger, forudsat at afgørelsen om at ophæve den pågældende dommers immunitet træffes af en uafhængig retsinstans, der opfylder de krav, der er opstillet i A.K.-dommen.
- 150 Selv om det er korrekt, når der henses til den funktion, som dommerne skal varetage, at tilbagevenden til judiciel virksomhed for en dommer, der er anklaget for at have begået lovovertrædelser, som i sagens natur indebærer modtagelighed for påvirkning udefra, såsom korrupsion, kan rejse tvivl om denne dommers uafhængighed, forholder det sig ikke desto mindre således, at Republikken Polen ikke har givet nogen oplysninger om, hvor stor en andel afgørelser mod dommere, der er anklaget for at have begået denne type lovovertrædelser, udgør af alle afgørelser om ophævelse af immunitet truffet af disciplinærafdelingen i perioden fra ændringslovens ikrafttræden den 14. februar 2020 til traktatbrudssøgsmålet den 31. marts 2021, selv om en sådan oplysning ville gøre det muligt at bedømme, om den hævdede skade forelå, og dens alvor.
- 151 Hvad for det andet angår anordningen af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra b), har Republikken Polen fastholdt, at anvendelse af artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol ikke medfører nogen skade, eftersom det følger af A.K.-dommen, at det i tilfælde, hvor der foreligger en reel risiko for krænkelse af en parts rettigheder, er muligt at henvise sager, der er omfattet af denne bestemmelse, til en domstol, som garanterer retten til en uafhængig domstol. Hvis anvendelsen af denne bestemmelse derimod blev udsat, ville disciplinærafdelingen blive frataget muligheden for at påkende sager, hvori der ikke er rejst nogen indsigelse mod denne afdelings garanti for retten til en uafhængig domstol.
- 152 Af de grunde, der er anført i denne kendelses præmis 138, kan det imidlertid ikke fastslås, at A.K.-dommen har effektiv virkning som en omstændighed, der kan fjerne risikoen for, at der opstår en alvorlig og uoprettelig skade for Unionens retsorden som følge af anvendelsen af artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol.

- 153 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at afvejningen af de foreliggende interesser taler for anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra a) og b).

De foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra d)

– *Fumus boni juris*

- 154 Kommissionen har gjort gældende, at det første klagepunkt i hovedsagen, som vedrører de nationale bestemmelser, der er genstand for de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra d), ikke umiddelbart forekommer at være uden rimeligt grundlag, idet dette klagepunkt konkret vedrører det forhold, at Republikken Polen ved at forbyde enhver national retsinstans at efterprøve overholdelsen af EU-rettens krav om en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, i lyset af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis om EMRK's artikel 6, stk. 1, og i henhold til artikel 267 TEUF og princippet om EU-rettens forrang.
- 155 I denne henseende har Kommissionen, idet den bl.a. har støttet sig på de retsprincipper, der følger af dom af 26. marts 2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen (C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232), og navnlig denne doms præmis 55-57 og 73-75, hvoraf det fremgår, at domstolskontrol med lovligheden af udnævnelsen af dommere og med lovligheden af retslige organer, bl.a. for så vidt angår uregelmæssigheder i forbindelse med proceduren for udnævnelse til en stilling som dommer, er nødvendig for at sikre borgernes grundlæggende ret til en effektiv domstolsprøvelse inden for de områder, som EU-retten omhandler, gjort gældende, at de bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, for så vidt som de forbyder de polske domstole at udøve en sådan kontrol, er i strid med artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 156 Forbuddet mod en sådan kontrol ville desuden forhindre de nationale retsinstanser i at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål i henhold til artikel 267 TEUF vedrørende fortolkningen af EU-rettens krav til en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov.
- 157 Endelig har Kommissionen gjort gældende, at den omstændighed, at den angiveligt systemiske karakter af udnævnelse til en stilling som dommer i Polen ikke kan drages i tvivl efter Republikken Polens forfatning, ikke kan begrunde, at der ikke kan ske en domstolsprøvelse med det formål at kontrollere overholdelse af EU-rettens krav med hensyn til en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, for at sikre den grundlæggende ret til en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten. Kommissionen har tilføjet, at i tilfælde, hvor det godtgøres, at der er sket en krænkelse af denne grundlæggende rettighed, kræver effektivitetsprincippet og princippet om forrang, som følger af sammenhængen mellem artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og af chartrets artikel 47, at hvor det er påkrævet ved afvejning mellem på den ene side retssikkerhedsprincippet og på den anden side overholdelse af gældende ret og den særlige rolle, som den dømmende magt bør spille i et demokratisk samfund, skal nationale regler, herunder forfatningsretlige regler, ikke anvendes, som det fremgår af præmis 151 i A.B.-dommen.

- 158 Republikken Polen har gjort gældende, at de nationale bestemmelser, som Kommissionen har anfægtet inden for rammerne af det første klagepunkt i hovedsagen, og som fastsætter et forbud mod i strid med forfatningsbestemmelserne at anfægte eksistensen af et arbejdsforhold eller dommernes mandat, på ingen måde er til hinder for, at de nationale retsinstanser efterprøver overholdelsen af de EU-retlige krav vedrørende en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov som omhandlet i bestemmelserne i artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, eftersom et retligt forbud mod handlinger, der er umulige, vil være helt uden retslig værdi.
- 159 Republikken Polen er nemlig af den opfattelse, at den ret til en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som er sikret ved chartrets artikel 47, ikke omfatter en borgers ret til at anfægte mandatet for en dommer, som har behandlet eller vil kunne behandle borgerens sag.
- 160 Med henblik på at efterprøve, om betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra d), skal det for det første, henset til Republikken Polens bemærkninger, fastslås, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, forbyder Sąd Najwyższy (øverste domstol), de almindelige domstole og forvaltningsdomstolene at efterprøve lovligheden af proceduren for udnævnelse af dommere med sæde i et dommerkollegium og i givet fald at konstatere en sådan procedures ulovlighed.
- 161 Det fremgår nemlig af Republikken Polens anbringender, der er anført i denne kendelses præmis 158 og 159, at denne medlemsstat ikke anfægter den omstændighed, at de nævnte nationale bestemmelser forbyder de nationale retsinstanser at foretage en sådan efterprøvelse, men anfægter den omstændighed, at et sådant forbud, der er sammenhængende med de polske forfatningsmæssige bestemmelser, kan anses for en tilsidesættelse af de forpligtelser, der påhviler den nævnte medlemsstat i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, til at sikre retten til en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov.
- 162 Det første klagepunkt i hovedsagen rejser således spørgsmålet, om medlemsstaterne med henblik på at overholde den forpligtelse, der påhviler dem i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, til at sikre, at de nationale retsinstanser, der henhører under deres retsmiddelordning inden for de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, herunder kravet om uafhængighed, skal sikre, at disse retsinstanser kan efterprøve lovligheden af proceduren for udnævnelse af dommere med sæde i et dommerkollegium.
- 163 I denne henseende bemærkes, således som Domstolen allerede har fastslået, at det følger af den grundlæggende ret til effektive retsmidler for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som er sikret ved chartrets artikel 47, at enhver borger i princippet skal have mulighed for at påberåbe sig en tilsidesættelse af denne ret. Det følger heraf, at Unionens retsinstanser skal kunne efterprøve, om en ulovlighed, der behæfter den omhandlede udnævnelsesprocedure, har kunnet medføre en tilsidesættelse af denne grundlæggende rettighed (dom af 26.3.2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 55).
- 164 Garantierne om adgang til en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og navnlig de garantier, der fastlægger begrebet og sammensætningen af en sådan domstol, udgør hjørnesteinen i retten til en retfærdig rettergang. Dette indebærer, at enhver retsinstans er forpligtet til at efterprøve, om den i kraft af sin sammensætning udgør en sådan domstol, når der

består alvorlig tvivl herom. Denne efterprøvelse er nødvendig for den tillid, som domstolene i et demokratisk samfund skal indgyde hos borgerne. I denne henseende udgør en sådan kontrol en materiel formalitet, hvis overholdelse er en ufravigelig procesforudsætning og skal efterprøves ex officio (dom af 26.3.2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

- 165 I øvrigt følger det af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols faste praksis, at introduktionen af udtrykket »ved lov oprettet« i EMRK's artikel 6, stk. 1, første punktum, hvortil chartrets artikel 47, stk. 2, første punktum, svarer, har til formål at forhindre, at organisationen af retssystemet ikke overlades til den udøvende magts skøn, og at sørge for, at dette område reguleres af en lov, der er vedtaget af den lovgivende magt på en måde, som er i overensstemmelse med de regler, der danner rammen for udøvelsen af dens kompetence. Domstolen har præciseret, at dette udtryk navnlig afspejler retsstatsprincippet og vedrører ikke blot selve retsgrundlaget for domstolens eksistens, men også domstolens sammensætning i hver sag samt enhver anden bestemmelse i national ret, hvis manglende overholdelse medfører, at en eller flere dommeres deltagelse i efterprøvelsen af sagen bliver ulovlig, hvilket navnlig omfatter bestemmelser vedrørende medlemmerne af den pågældende domstols uafhængighed og upartiskhed (dom af 26.3.2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 73 og den deri nævnte retspraksis).
- 166 Menneskerettighedsdomstolen har på samme måde allerede haft lejlighed til at fastslå, at retten til at blive dømt af en »ved lov oprettet« domstol som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1, efter selve sin art omfatter proceduren for udnævnelse af dommere (dom af 26.3.2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 74 og den deri nævnte retspraksis).
- 167 Domstolen har således fastslået, at en ulovlighed, der er begået under udnævnelsen af dommere inden for det pågældende retssystem, indebærer en tilsidesættelse af chartrets artikel 47, stk. 2, første punktum, navnlig når denne ulovlighed er af en sådan art og alvorlighed, at den skaber en reel risiko for, at andre dele af statsmagten, navnlig den udøvende magt, kan udøve et skøn, der ikke tilkommer denne, hvorved integriteten af resultatet af udnævnelsesproceduren bringes i fare, og der således vækkes en rimelig tvivl hos borgerne med hensyn til den eller de pågældende dommeres uafhængighed og upartiskhed, hvilket er tilfældet, når der er tale om grundlæggende regler, der udgør en integrerende del af indretningen og funktionen af dette retssystem (dom af 26.3.2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 75).
- 168 Endelig har Domstolen i præmis 171 i A.K.-dommen fastslået, at det strider mod EU-retten, at tvister vedrørende anvendelsen af denne ret kan henhøre under enekompetencen for en instans, der ikke er en uafhængig og upartisk domstol som omhandlet i chartrets artikel 47. Domstolen har heraf udledt, at det tilkommer den forelæggende ret under hensyntagen til alle de tilvejebragte fortolkningselementer, at afgøre, om dette er tilfældet for så vidt angår den instans, som har kompetence til at afgøre tvisten i hovedsagen, dvs. disciplinærafdelingen, og at princippet om EU-rettens forrang forpligter den forelæggende ret til at undlade at anvende nationale bestemmelser, der tillægger en sådan instans kompetencen.
- 169 Som anført i denne kendelses præmis 108 vedrører de fortolkningselementer, som Domstolen har givet den forelæggende ret med henblik på at vurdere, om disciplinærafdelingen udgør en uafhængig og upartisk domstol som omhandlet i EU-retten, bl.a. betingelserne og proceduren for udnævnelse af disciplinærafdelingens medlemmer.

- 170 Det fremgår således, at medlemsstaterne for at overholde de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, skal sikre den retslige prøvelse af, om de nationale retsinstanser, der henhører under deres retsmiddelordning på de områder, der er omfattet af EU-retten, og dommerne ved disse retsinstanser overholder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, idet denne prøvelse navnlig omfatter en prøvelse af lovligheden af proceduren for udnævnelse af dommerne ved de nævnte retsinstanser.
- 171 Det kan derfor ikke umiddelbart udelukkes, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i traktatbrudssøgsmålets første klagepunkt, for så vidt som de forbyder de nationale retsinstanser at efterprøve lovligheden af proceduren for udnævnelse af en dommer eller lovligheden af en retsinstans, tilsidesætter den forpligtelse, der påhviler Republikken Polen i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og chartrets artikel 47, i lyset af Menneskerettighedsdomstolens praksis vedrørende EMRK's artikel 6, stk. 1, til at sikre, at de nationale retsinstanser, der henhører under dens retsmiddelordning inden for de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse.
- 172 For det andet fremgår det af Domstolens faste praksis, at enhver national retsinstans inden for sin kompetence som organ i en medlemsstat har pligt til i medfør af det i artikel 4, stk. 3, TEU angivne princip om samarbejde at anvende den direkte anvendelige EU-ret fuldt ud og at beskytte de rettigheder, som denne tillægger private, idet den skal undlade at anvende enhver modstridende bestemmelse i national lov, hvad enten denne er vedtaget før eller efter den EU-retlige bestemmelse (dom af 8.9.2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, præmis 55 og den deri nævnte retspraksis, og af 21.1.2021, Whiteland Import Export, C-308/19, EU:C:2021:47, præmis 31).
- 173 Det følger heraf, at enhver bestemmelse i national ret eller enhver lovgivningsmæssig, administrativ eller retslig praksis, som har til følge, at EU-rettens virkning begrænses ved, at den dommer, der er kompetent til at anvende EU-retten, fratages muligheden for, når han eller hun anvender denne, at foretage, hvad der kræves for at udelukke nationale lovgivningsbestemmelser, der måtte udgøre en hindring for den fulde virkning af direkte anvendelige EU-regler, er uforenelig med de krav, der følger af selve EU-rettens natur (dom af 8.9.2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis, og af 4.12.2018, Minister for Justice and Equality og Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, præmis 36).
- 174 En national bestemmelse, der forhindrer en national retsinstans i inden for rammerne af sin kompetence at anvende bestemmelserne i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, og at undlade at anvende enhver national bestemmelse, der er i strid med disse EU-retlige bestemmelser, er derfor i strid med princippet om EU-rettens forrang.
- 175 Under disse omstændigheder kan det ikke umiddelbart udelukkes, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, ligeledes tilsidesætter de forpligtelser, der påhviler denne medlemsstat i medfør af princippet om forrang i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 176 Uden på dette trin at tage stilling til, om de argumenter, som parterne har fremført inden for rammerne af det tredje klagepunkt i hovedsagen, er velbegrundede, hvilket alene henhører under Domstolens kompetence, når den træffer afgørelse om sagens realitet, må det derfor konkluderes, på baggrund af de argumenter, som Kommissionen har fremført, og den retspraksis, der er nævnt i

præmis 163-168 og 172 og 173 i denne kendelse, at de argumenter, som Kommissionen har fremført inden for rammerne af dette klagepunkt, ikke umiddelbart er uden rimeligt grundlag i henhold til den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 79.

- 177 Det må derfor konkluderes, at betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra d), uden at det er nødvendigt umiddelbart at tage stilling til, om argumentet om den hævdede tilsidesættelse af artikel 267 TEUF af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, kan tiltrædes i henhold til den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 79.

– *Uopsættelighed*

- 178 I overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 116, skal Domstolen med henblik på vurderingen af, om der foreligger uopsættelighed, forudsætte, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, for så vidt som de forbyder dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), de almindelige domstole og forvaltningsdomstolene at efterprøve lovligheden af proceduren for udnævnelse af dommere og i givet fald at fastslå, at en sådan procedure er ulovlig, tilsidesætter den forpligtelse, der påhviler Republikken Polen i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, til at sikre, at de nationale retsinstanser, der henhører under dens retsmiddelordning inden for de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse. Det skal ligeledes forudsættes, at disse nationale bestemmelser kan forhindre de nationale retsinstanser i inden for rammerne af deres kompetence at anvende bestemmelserne i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, og at undlade at anvende nationale bestemmelser, der er i strid med disse EU-retlige bestemmelser, og således kan tilsidesætte princippet om EU-rettens forrang.
- 179 Det bemærkes, at den omstændighed, at de polske retsinstanser som følge af anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, indtil afsigelsen af den endelige dom kan hindres i at efterprøve, om en dommer eller en retsinstans overholder de garantier, der er knyttet til en effektiv domstolsbeskyttelse, i denne periode kan skade de polske retsinstansers uafhængighed og dermed, i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 124, medføre en alvorlig og uoprettelig skade for Unionen, og således for de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten, og for de i artikel 2 TEU fastsatte værdier, som Unionen er baseret på, herunder retsstatsprincippet.
- 180 Endvidere gør den specifikke retlige sammenhæng, hvori disse bestemmelser indgår, risikoen for en sådan alvorlig og uoprettelig skade endnu mere sandsynlig.
- 181 Det skal nemlig bemærkes, at ændringsloven er det seneste element i en serie af lovgivningsreformer af organiseringen af den polske dømmende magt, som Republikken Polen har indført siden slutningen af 2015. Den reform, der blev indført i løbet af 2017, blev kraftigt anfægtet netop som følge af de systemiske mangler, som den medførte hvad angår de polske domstoles uafhængighed, særligt med hensyn til betingelserne for udnævnelse af dommere ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), og denne reform gav i øvrigt anledning til flere traktatbrudssøgsmål og talrige anmodninger om præjudiciel forelæggelse for Domstolen og til Kommissionens vedtagelse den 20. december 2017 i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, TEU, af forslag til Rådets afgørelse, hvorved det blev fastslået, at der var en klar fare for, at Republikken Polen groft overtrådte retsstatsprincippet (COM(2017) 835 final).

- 182 I en sammenhæng, hvor de polske retsinstansters uafhængighed er yderst tvivlsom som følge af de i foregående præmis nævnte lovreformer, øger anvendelsen af nationale bestemmelser, som forhindrer de nationale retsinstanster i at efterprøve, om en dommer eller en retsinstant overholder kravene vedrørende domstolenes uafhængighed, naturligvis kun den eksisterende tvivl med hensyn til disse retsinstansters uafhængighed, styrker indtrykket af den polske dømmende magts manglende uafhængighed og forværrer borgernes og de øvrige medlemsstaters tab af tillid til Republikken Polens retssystem.
- 183 Republikken Polen har gjort gældende, at den forpligtelse, der påhviler de nationale retsinstanster til at overholde princippet om EU-rettens forrang, fjerner risikoen for, at der opstår en alvorlig og uoprettelig skade som følge af anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen.
- 184 Denne argumentation kan imidlertid ikke tiltrædes, eftersom det, som det fremgår af denne kendelses præmis 178, ved bedømmelsen af uopsætteligheden skal forudsættes, at disse bestemmelser kan hindre de nationale retsinstanster i at anvende artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, og at undlade at anvende nationale bestemmelser, der er i strid med disse EU-retlige bestemmelser, hvilket medfører, at disse domstole tilsidesætter princippet om EU-rettens forrang.
- 185 Der skal endvidere tages hensyn til den omstændighed, at en national retsinstant's overholdelse af de forpligtelser, der påhviler den i medfør af princippet om EU-rettens forrang, indebærer, at denne retsinstant tilsidesætter de omhandlede nationale bestemmelser, hvilket kan udgøre en disciplinær overtrædelse. I denne henseende bemærkes, at Republikken Polen i sine bemærkninger vedrørende de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c), har anerkendt, at en dommers vurdering af lovligheden af udnævnelsen af en dommer kan udgøre en overtrædelse omfattet af artikel 107, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og artikel 72, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om den øverste domstol.
- 186 Som Kommissionen har fremhævet, kan den blotte mulighed for, at nationale dommere i givet fald kan blive genstand for disciplinær forfølgning som følge af, at de har overholdt de forpligtelser, der påhviler dem i medfør af princippet om EU-rettens forrang, afholde dem fra at overholde dette princip.
- 187 Endelig kan Republikken Polen ikke med henblik på at godtgøre, at der ikke foreligger uopsættelighed, med føje påberåbe sig, at der findes en søgsmålsordning til prøvelse af afgørelser truffet af de nationale retsinstanster, når denne medlemsstat ikke har fremført noget forhold, der gør det muligt at fastslå, at denne ordning er udformet på en sådan måde, at den i en sammenhæng som den, der er beskrevet i denne kendelses præmis 181 og 182, vil gøre det muligt at fjerne risikoen for, at der opstår en alvorlig og uoprettelig skade i forhold til Unionens retsorden som følge af anvendelsen af de omhandlede nationale bestemmelser.
- 188 På baggrund af ovenstående betragtninger må det konkluderes, at betingelsen om uopsættelighed er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra d).

– *Interesseafvejning*

- 189 Kommissionen har anført, at såfremt Domstolen måtte tiltræde det første klagepunkt i hovedsagen efter at have afvist at anordne den foreløbige forholdsregel, der er omhandlet i denne kendelses præmis 38, første led, litra d), ville der blive påført Unionens retsorden og de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten, en alvorlig og uoprettelig skade, mens konsekvensen, såfremt Domstolen måtte træffe bestemmelse om den nævnte foranstaltning og efterfølgende forkaster dette klagepunkt, kun ville være den midlertidige suspendering af anvendelsen af de bestemmelser, der er omhandlet i dette klagepunkt.
- 190 Republikken Polen har gjort gældende, at suspendering af de omhandlede nationale bestemmelser vil være i strid med grundlæggende principper, som navnlig følger af Republikken Polens forfatning, idet en sådan suspendering ikke vil indebære, at retsinstanserne kan afsætte dommere under andre betingelser end dem, der er fastsat i forfatningens artikel 180. Endelig vil virkningerne af en sådan suspendering være klart skadelige for retfærdighedens interesser.
- 191 I denne henseende skal det bemærkes, at henset til de virkninger, der er knyttet til princippet om EU-rettens forrang, kan Republikken Polen ikke med føje påberåbe sig en modstrid mellem nationale bestemmelser, herunder forfatningsbestemmelser, og de virkninger, som anvendelsen af en foreløbig forholdsregel, der er anordnet af Domstolen, såsom udsættelse af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, medfører, eller den skade på denne medlemsstats interesser, som på grund af denne modstrid følger af gennemførelsen af en sådan foranstaltning. Under alle omstændigheder kan en sådan skade, hvis den anses for godtgjort, ikke have forrang for Unionens almene interesse i, at dens retsorden fungerer korrekt.
- 192 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at afvejningen af de foreliggende interesser taler for anordning af de foreløbige forholdsregler, der er omhandlet i denne kendelses præmis 38, første led, litra d).

De foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra e)

– *Fumus boni juris*

- 193 Kommissionen har gjort gældende, at det andet klagepunkt i hovedsagen, som vedrører de nationale bestemmelser, der er genstand for de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra e), ikke umiddelbart forekommer at være uden rimeligt grundlag, idet dette klagepunkt navnlig vedrører den omstændighed, at Republikken Polen ved i overensstemmelse med disse bestemmelser at tillægge afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager enekompetence til at behandle klagepunkter og retlige spørgsmål vedrørende en retsinstans' eller en dommers manglende uafhængighed har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, samt i henhold til artikel 267 TEUF og til princippet om EU-rettens forrang.
- 194 Kommissionen har gjort gældende, at i henhold til de omhandlede nationale bestemmelser kan ingen anden national retsinstans end afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager foretage en vurdering af en dommers eller en retsinstans' uafhængighed som omhandlet i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, eller forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål herom i henhold til artikel 267 TEUF.

- 195 Kommissionen har navnlig anført, at det fremgår af A.K.-dommen, at enhver national retsinstans, der befinder sig i en situation, der kan sammenlignes med den forelæggende rets situation i de forenede sager, der gav anledning til denne dom, er forpligtet til at efterprøve, om den pågældende retsinstans er uafhængig på grundlag af de forhold, der er opregnet i samme doms præmis 171, og hvis det følger af denne efterprøvelse, at dette ikke er tilfældet, at undlade at anvende nationale bestemmelser, der er i strid med artikel 19, stk. 1, TEU og chartrets artikel 47, i medfør af princippet om EU-rettens forrang.
- 196 Republikken Polen har bestridt, at det kan udgøre en tilsidesættelse af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og chartrets artikel 47, at sager om spørgsmål om en dommers eller en rets uafhængighed tildeles en særlig sammensætning af dommere, nemlig afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager. I denne henseende har Republikken Polen præciseret, at en sådan tildeling er begrundet i nødvendigheden af at sikre en specialisering i disse væsentlige forfatningsmæssige spørgsmål og at fjerne risikoen for divergerende retspraksis på områder, der vedrører domstolenes uafhængighed.
- 197 Med henblik på at efterprøve, om betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra e), skal det for det første bemærkes, at det andet klagepunkt, henset til parternes argumentation, navnlig rejser spørgsmålet om, hvorvidt artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, gør det muligt at forbeholde en specialdomstol at prøve spørgsmål om dommernes uafhængighed, og hvis dette er tilfældet, hvilke betingelser der skal være opfyldt for at sikre borgernes ret til effektiv domstolsbeskyttelse. Der er tale om et komplekst juridisk spørgsmål, hvis løsning ikke gør sig gældende uden videre, og som derfor fortjener en grundig undersøgelse, som ikke kan foretages af dommeren i sager om foreløbige forholdsregler.
- 198 For det andet må det konstateres, således som Kommissionen har anført uden at blive modsagt af Republikken Polen, at det i medfør af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, kun er afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, der har kompetence til at påkende retsspørgsmål vedrørende en dommers eller en retsinstans' uafhængighed, således at de nationale retsinstanser er forpligtede til at forelægge denne afdeling ethvert spørgsmål af denne art, der rejses i forbindelse med de sager, der er indbragt for dem. Endvidere er denne afdelings bedømmelse af en dommers eller en retsinstans' uafhængighed bindende for de nationale retsinstanser. Endelig er den nævnte afdeling den eneste kompetente til at træffe afgørelse i sager med påstand om, at det fastslås, at vurderinger eller endelige domme fra Sąd Najwyższy (øverste domstol), de almindelige domstole og forvaltningsdomstolene er ulovlige, såfremt ulovligheden består i at rejse tvivl om retsstillingen som dommer for den person, der har truffet afgørelse i sagen.
- 199 Henset til den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 163-168, kan det ikke umiddelbart udelukkes, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det første klagepunkt i hovedsagen, for så vidt som de forhindrer afdelingerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), bortset fra afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, de almindelige domstole og forvaltningsdomstolene i at efterprøve en dommers eller en retsinstans' overholdelse af kravene vedrørende dommernes uafhængighed, tilsidesætter den forpligtelse, der påhviler Republikken Polen i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, til sikre, at de nationale retsinstanser, der henhører under dens retsmiddelordning inden for de områder, der er omfattet af EU-retten, opfylder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse.

- 200 For det tredje, som det allerede er nævnt i denne kendelses præmis 173, er enhver bestemmelse i national ret eller enhver lovgivningsmæssig, administrativ eller retslig praksis, som har til følge, at EU-retten virkning begrænses ved, at den dommer, der er kompetent til at anvende EU-retten, fratages mulighed for, når han anvender denne, at foretage, hvad der kræves for at udelukke nationale lovgivningsbestemmelser, der måtte udgøre en hindring for den fulde virkning af direkte anvendelige EU-regler, uforenelig med de krav, der følger af selve EU-retten natur (dom af 8.9.2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis).
- 201 Domstolen har præciseret, at dette navnlig ville være tilfældet, såfremt løsningen af en konflikt mellem en bestemmelse i EU-retten og en senere national lov er forbeholdt en anden myndighed end den dommer, der er udset til at sikre EU-retten anvendelse, og denne myndighed har en særlig skønsbeføjelse, endog selv om den hindring, der således ville opstå for EU-retten fulde virkning, kun er midlertidig (dom af 8.9.2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).
- 202 Endelig har Domstolen ligeledes præciseret, at såfremt en national domstols vurderinger ikke er i overensstemmelse med EU-retten, foreskriver denne, at en anden national domstol, som i henhold til national ret ubetinget er bundet af denne første domstols fortolkning af EU-retten, på eget initiativ skal undlade at anvende den nationale retspraksis, som pålægger den at rette sig efter den nævnte første domstols fortolkning af EU-retten, og at dette navnlig er tilfældet, når en national domstol ved behandlingen af verserende sager på grund af en sådan national retspraksis forhindres i at tage behørigt hensyn til den omstændighed, at det følger af en dom afsagt af Domstolen, at en national retspraksis er i strid med EU-retten, og i at sikre EU-retten forrang ved at træffe alle nødvendige foranstaltninger med henblik herpå (kendelse af 7.6.2018, Filippi m.fl., C-589/16, EU:C:2018:417, præmis 35 og 36 og den deri nævnte retspraksis).
- 203 Henset til den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 200-202, kan det heller ikke umiddelbart udelukkes, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, tilsidesætter de forpligtelser, der påhviler denne medlemsstat i medfør af princippet om forrang i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 204 Uden på dette trin at tage stilling til, om de argumenter, som parterne har fremført i forbindelse med det andet klagepunkt i hovedsagen, kan tages til følge, hvilket alene henhører under Domstolens kompetence, når den træffer afgørelse om sagens realitet, må det derfor konkluderes, at henset til de forhold, som Kommissionen har fremført, og til den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 163-168 og 200-202, synes de argumenter, som denne institution har fremført i forbindelse med dette klagepunkt, ikke umiddelbart at være uden rimeligt grundlag som omhandlet i den retspraksis, der er henvist til i denne kendelses præmis 79.
- 205 Det må derfor konkluderes, at betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra e), uden at det er nødvendigt umiddelbart at tage stilling til, om argumentet vedrørende den hævdede tilsidesættelse af artikel 267 TEUF af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, i henhold til den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 79, kan tages til følge.

– *Uopsættelighed*

- 206 I overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 116, skal Domstolen med henblik på vurderingen af, om der foreligger uopsættelighed, forudsætte, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, for så vidt som de tildeler afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager enekompetence til at påkende spørgsmål vedrørende en dommers eller en retsinstans' uafhængighed, og at de følgelig er til hinder for, at dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol), de almindelige domstole og forvaltningsdomstolene efterprøver spørgsmål om en dommers eller en retsinstans' uafhængighed, tilsidesætter den forpligtelse, der påhviler Republikken Polen i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, til at sikre, at retsinstanserne opfylder kravene, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse. Det skal ligeledes bemærkes, at de nævnte bestemmelser kan forhindre de nationale retsinstanser i inden for rammerne af deres kompetence at anvende artikel 19, stk. 1, andet afsnit, [TEU], sammenholdt med chartrets artikel 47, og at undlade at anvende nationale bestemmelser, der er i strid med disse EU-retlige bestemmelser, og således tilsidesætte princippet om EU-rettes forrang.
- 207 Det bemærkes, at den omstændighed, at de nationale retsinstanser – med undtagelse af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager – på grund af anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, indtil afsigelsen af den endelige dom er forhindrede i at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende en dommers eller en retsinstans' uafhængighed og dermed at efterprøve, om dommeren eller retsinstansen overholder de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, i denne periode kan skade de polske retsinstansers uafhængighed og dermed i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 124, kan forårsage en alvorlig og uoprettelig skade på Unionens retsorden og dermed på de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten, samt på de værdier, der er nævnt i artikel 2 TEU, som Unionen er bygget på, herunder retsstatsprincippet.
- 208 Endvidere gør den specifikke retlige sammenhæng, hvori disse bestemmelser indgår, som beskrevet i denne kendelses præmis 181 og 182, risikoen for en sådan alvorlig og uoprettelig skade endnu mere sandsynlig.
- 209 Republikken Polen har bestridt, at der foreligger en risiko for, at en sådan skade indtræder, eftersom klagepunkterne vedrørende en dommers eller en retsinstans' uafhængighed indtil afsigelsen af den endelige dom vil blive behandlet af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, hvis uafhængighed ikke giver anledning til tvivl.
- 210 Der skal imidlertid tages hensyn til for det første den omstændighed, at afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager i lighed med disciplinærafdelingen blev oprettet ved lov om den øverste domstol, og at medlemmerne af afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, således som det fremgår af Republikken Polens indlæg, udnævnes efter en udnævnelsesprocedure, der ligeledes finder anvendelse i forhold til disciplinærafdelingens medlemmer, hvori domstolsrådet deltager. Henset til fortolkningselementerne i A.K.-dommen kan det ikke hævdes, som denne medlemsstat har gjort, at uafhængigheden for afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ikke giver anledning til tvivl.

- 211 For det andet bemærkes, at i henhold til artikel 26, stk. 3, i den ændrede lov om den øverste domstol er det ikke afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, som skal behandle anmodninger om konstatering eller vurdering af lovligheden af en dommers udnævnelse eller dommerens beføjelse til at udøve judicielle funktioner.
- 212 Det følger heraf, at anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er nævnt i det andet klagepunkt i hovedsagen, indebærer, at ingen national retsinstans indtil afsigelsen af den endelige dom kan behandle disse spørgsmål, hvilket, således som det blev fastslået i forbindelse med undersøgelsen af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra d), kan medføre en alvorlig og uoprettelig skade for Unionens retsorden og borgernes ret til effektive retsmidler.
- 213 På baggrund af ovenstående betragtninger må det konkluderes, at betingelsen om uopsættelighed er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra e).

– *Interesseafvejning*

- 214 Kommissionen har anført, at såfremt Domstolen måtte tiltræde det andet klagepunkt i hovedsagen efter at have afvist at anordne den foreløbige forholdsregel, der er omhandlet i denne kendelses præmis 38, første led, litra e), ville der blive påført Unionens retsorden og de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten, en alvorlig og uoprettelig skade, mens konsekvensen, såfremt Domstolen måtte træffe bestemmelse om den nævnte foranstaltning og efterfølgende forkaster dette klagepunkt, kun ville være den midlertidige suspendering af anvendelsen af bestemmelserne i artikel 26, stk. 2 og 4-6, samt artikel 82, stk. 2-5, i den ændrede lov om den øverste domstol.
- 215 Republikken Polen har for sit vedkommende for det første gjort gældende, at en suspendering af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, ikke vil indebære, at de nationale retsinstanser kan behandle de spørgsmål, der i henhold til disse bestemmelser er forbeholdt afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager, hvorfor en sådan suspendering ikke vil bidrage til det formål, som suspenderingen forfølger. For det andet ville den nævnte suspendering tilsidesætte retten til adgang til en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, og retssikkerhedsprincippet, eftersom ingen national bestemmelse ville regulere den materielle kompetence til at påkende retsspørgsmål, som i henhold til de nævnte bestemmelser er forbeholdt afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager.
- 216 I denne henseende bemærkes, at gennemførelsen af en foreløbig forholdsregel om udsættelse af en bestemmelses anvendelse indebærer en forpligtelse for medlemsstaten til at sikre en genindførelse af den retstilstand, der rådede før denne bestemmelses ikrafttræden, og denne medlemsstat er også forpligtet til, indtil afsigelsen af den endelige dom, at anvende de bestemmelser, der er ophævet, erstattet eller ændret ved den bestemmelse, hvis anvendelse er udsat (jf. i denne retning kendelse af 17.12.2018, Kommissionen mod Polen, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, præmis 95 og 107).
- 217 En tilsidesættelse af retten til adgang til en domstol, som forudgående er oprettet ved lov, og af retssikkerhedsprincippet, som ifølge Republikken Polen vil følge af en suspendering frem til afsigelse af den endelige dom af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det andet klagepunkt i hovedsagen, kan således ikke fastslås.

218 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at afvejningen af de foreliggende interesser taler for anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra e).

De foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c)

– *Fumus boni juris*

- 219 Kommissionen har gjort gældende, at det tredje klagepunkt i hovedsagen, som vedrører de nationale bestemmelser, der er genstand for de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c), ikke umiddelbart er uden rimeligt grundlag, idet dette klagepunkt konkret vedrører den omstændighed, at Republikken Polen har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47, og i henhold til artikel 267 TEUF ved at vedtage og opretholde artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og artikel 72, stk. 1, nr. 1-3, i den ændrede lov om den øverste domstol, hvorefter en efterprøvelse af de EU-retlige krav vedrørende en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov, kan kvalificeres som en disciplinærforsøelse.
- 220 Kommissionen har for det første gjort gældende, at de elementer, der definerer disciplinærovertrædelser som omhandlet i artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og i artikel 72, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, dvs. »handling eller undladelse, der kan hindre eller alvorligt skade en judicial myndigheds funktion«, eller »retsakter, der rejser tvivl om, hvorvidt der foreligger et ansættelsesforhold med en dommer [eller] virkningen af udnævnelsen af en dommer«, på dette punkt er så upræcise, at disse overtrædelser kan omfatte den situation, at en national dommer efterprøver, om en retsinstans opfylder kravene til dommers uafhængighed som omhandlet i artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47. Navnlig kan en dommers bedømmelse af, om vedkommendes dommerkollegium eller et andet dommerkollegium ikke overholder kravet om en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov som omhandlet i disse EU-retlige bestemmelser, på grund af en ulovlighed, der er begået i forbindelse med udnævnelsen af en dommer med sæde i det nævnte dommerkollegium, kvalificeres som en »retsakt, der rejser tvivl om, hvorvidt der foreligger et ansættelsesforhold med en dommer eller virkningen af udnævnelsen af en dommer«. Som eksempel på dette blev en disciplinær forfølgning med den begrundelse indledt den 5. august 2020 mod en dommer ved Sąd Apelacyjny Szczecin (appeldomstolen i Szczecin, Polen) under henvisning til artikel 107, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole.
- 221 Kommissionen har således gjort gældende, idet den navnlig har støttet sig på de retsprincipper, der følger af præmis 32 i dom af 27. februar 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), og af præmis 55, 57, 70 og 71 i dom af 26. marts 2020, fornyet prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen (C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232), at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, er i strid med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 222 I øvrigt vedrører de disciplinære overtrædelser, der er omhandlet i disse bestemmelser, domstolsafgørelseres indhold, hvilket er i strid med præmis 67 i dom af 25. juli 2018, Minister for Justice and Equality (Mangler i retssystemet) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586).

- 223 For det andet har Kommissionen gjort gældende, at den disciplinære overtrædelse, der er omhandlet i artikel 72, stk. 1, nr. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol, er baseret på et upræcist begreb, nemlig en »åbenlys og grov tilsidesættelse af retsregler«, der lige så vel kan henvise til domstolsafgørelser indhold som til en tilsidesættelse af nationale bestemmelser, der forbyder domstolskontrol med en retsinstans' overholdelse af kravene til dommernes uafhængighed som omhandlet i EU-retten.
- 224 Republikken Polen har bekræftet, at det disciplinære ansvar, der påhviler dommere i henhold til artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og artikel 72, stk. 1, nr. 1-3, i den ændrede lov om den øverste domstol, ikke omfatter ansvar »for indholdet af retsafgørelser«, og ansvaret kan således ikke anses for at udgøre et pressionsmiddel over for dommere eller et indgreb i deres judicielle virksomhed.
- 225 Hvad for det første angår den overtrædelse, der består i at gøre retsplejen betydeligt vanskeligere eller endog umulig som omhandlet i artikel 107, stk. 1, nr. 2, i den ændrede lov om de almindelige domstole og i artikel 72, stk. 1, nr. 2, i den ændrede lov om den øverste domstol, har Republikken Polen navnlig bestridt, at en domstols udøvelse af de forpligtelser, der er beskrevet i A.K.-dommen, kan udgøre en sådan overtrædelse, eftersom det dels er åbenbart, at en dom fra Domstolen ikke kan omfatte bestemmelser, hvis gennemførelse vil gøre retsplejen betydeligt vanskeligere, dels vil dommen ikke udgøre en afgørelse, som henset til dens indhold vil true retssystemets funktion. Republikken Polen har endvidere anført, at en sådan overtrædelse spiller en meget vigtig rolle i de nationale retsordener og er omfattet af andre medlemsstaters forfatningsmæssige bestemmelser om den dømmende magt. Navnlig de bestemmelser, som Kommissionen har anfægtet, er inspireret af fransk ret, hvilket Kommissionen ikke har draget i tvivl.
- 226 Hvad for det andet angår den overtrædelse, der består i at rejse tvivl om eksistensen af et ansættelsesforhold for en dommer og virkningen af udnævnelsen af en dommer som omhandlet i artikel 107, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og i artikel 72, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, har Republikken Polen gentaget den argumentation, der er fremført i præmis 158 og 159 i forbindelse med undersøgelsen af de foreløbige forholdsregler, der er omhandlet i denne kendelses præmis 38, første led, litra d). Republikken Polen, som ikke har bestridt Kommissionens angivelse af, at en disciplinær forfølgning er indledt mod en dommer ved Sąd Apelacyjny Szczecin (appeldomstolen i Szczecin), har ikke desto mindre navnlig fremhævet, at forbuddet mod at foretage en vurdering af lovligheden af en dommerudnævnelse i Polen i lyset af den forfatningsretlige ordning for udnævnelse af dommere i Polen udgør en præcisering til indholdet af den retsregel, som definerer den disciplinære forseelse, og er fuldt ud velbegrunderet og passende.
- 227 Hvad for det tredje og sidste angår den overtrædelse, der består i en åbenlys og grov tilsidesættelse af retsregler som omhandlet i artikel 72, stk. 1, nr. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol, kan denne overtrædelse ifølge Republikken Polen på ingen måde sammenlignes med det disciplinære ansvar for indholdet af en dom eller med ansvaret for almindelige fejl, en dommer kan begå, når dommeren træffer afgørelse. Som de fremgår af retspraksis fra Sąd Najwyższy (øverste domstol), angår den nævnte overtrædelse undtagelsesvis tilfælde af overtrædelse af retsregler, dvs. tilfælde, hvor overtrædelsen er åbenlys og grov, hvor det er velbegrunderet, at gerningsmanden dømmes.

- 228 Med henblik på at efterprøve, om betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c), skal det for det første bemærkes, således som det fremgår af denne kendelses præmis 171 og 199, at nationale bestemmelser, som har til virkning, at de nationale retsinstanser, der skal fortolke og anvende EU-retten, forhindres i at efterprøve en dommers eller en domstols iagttagelse af de krav, der følger af en effektiv domstolsbeskyttelse, og navnlig lovligheden af proceduren for udnævnelse af en dommer eller en domstol, umiddelbart er i strid med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 229 Det må derfor fastslås, at nationale bestemmelser, hvoraf det følger, at de nationale dommere kan blive udsat for disciplinær forfølgning som følge af, at de har foretaget en sådan efterprøvelse, ligeledes umiddelbart er i strid med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og chartrets artikel 47.
- 230 For det andet bemærkes, således som det fremgår af den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 87, at kravet om uafhængighed og upartiskhed, der bl.a. følger af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, kræver, at enhver risiko for, at disciplinærordningen anvendes mod dem, der har til opgave at udøve dømmende myndighed, som et system til politisk kontrol med indholdet af retsafgørelser, undgås.
- 231 Det er i denne forbindelse væsentligt bl.a., at der fastsættes regler, som tilstrækkeligt klart og præcist fastlægger den adfærd, der kan medføre et disciplinært ansvar for dommere, med henblik på at sikre den uafhængighed, som er uløseligt forbundet med deres hverv, og undgå, at de udsættes for risikoen for, at de kan ifalde disciplinært ansvar alene på grund af deres afgørelse (jf. analogt dom af 18.5.2021, *Asociabulgarske ia »Forumul judecãtorilor Din România«* m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 234).
- 232 I det foreliggende tilfælde fremgår det indledningsvis, således som Kommissionen har gjort gældende, at ordlyden af artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og artikel 72, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om den øverste domstol er for abstrakt og upræcis, således at det ikke umiddelbart kan udelukkes, at dommere kan ifalde disciplinært ansvar alene som følge af, at en dommer har efterprøvet en dommers eller et dommerkollegiums overholdelse af kravene om dommers uafhængighed og navnlig har konstateret, at dommerudnævnelsesprocessen er ulovlig.
- 233 Det samme gør sig gældende for så vidt angår artikel 72, stk. 1, nr. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol. På grund af den abstrakte og upræcise karakter af udtrykket »åbenlys og grov tilsidesættelse af retsregler« kan det nemlig ikke umiddelbart udelukkes, at en dommer kan drages til ansvar alene på grund af det angiveligt »urigtige« indhold af dommerens afgørelser eller på grund af dommerens tilsidesættelse af nationale bestemmelser, der forhindrer de nationale retsinstanser i at efterprøve, om en dommer eller et dommerkollegium overholder kravene om dommernes uafhængighed.
- 234 Henset til ordlyden af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, kan det således ikke umiddelbart udelukkes, at disse bestemmelser ikke alene er til hinder for, at de nationale retsinstanser efterprøver, om en dommer eller en retsinstans overholder de krav, der er uløseligt forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, men også gør det muligt, at disciplinærordningen anvendes som et system til politisk kontrol med indholdet af retsafgørelser, og at bestemmelserne derfor er i strid med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.

- 235 Denne vurdering gælder så meget desto mere for så vidt angår artikel 107, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og artikel 72, stk. 1, nr. 3, i den ændrede lov om den øverste domstol, eftersom konstateringen af, at udnævnelsen af en dommer er ulovlig, kan udgøre en overtrædelse som omhandlet i disse bestemmelser, således som det fremgår af parternes argumentation i denne kendelses præmis 220 og 226.
- 236 Det forhold, at afgørelser truffet inden for rammerne af en disciplinær forfølgning, der er indledt mod dommere, bliver kontrolleret af en instans, nemlig disciplinærafdelingen, hvis manglende uafhængighed ikke umiddelbart kan udelukkes, således som det er konstateret i denne kendelses præmis 97, støtter den vurdering, som fremgår af denne kendelses præmis 234. Det samme gælder det forhold, som Kommissionen har fremhævet, at ændringsloven, som indførte de disciplinære overtrædelser i de omhandlede nationale bestemmelser, blev vedtaget en måned efter, at Domstolen afsagde A.K.-dommen og gav den forelæggende ret bidrag til fortolkning angående disciplinærafdelingens uafhængighed, hvilket udgjorde grundlaget for, at de nationale retsinstanser kunne bedømme uafhængigheden for en dommer eller en retsinstans med beføjelse til at træffe afgørelse i sager, som indbringes for de nationale domstole.
- 237 Hvad endvidere angår retspraksis fra Sąd Najwyższy (øverste domstol), som Republikken Polen har henvist til, om de elementer, der definerer en »åbenlys og grov overtrædelse af retsregler« fastsat i artikel 72, stk. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol, er det tilstrækkeligt at konstatere, at denne retspraksis blev udviklet, før disciplinærafdelingen blev oprettet i 2017 og så meget desto mere før vedtagelsen i 2019 af ændringsloven med de nationale bestemmelser, der er omhandlet bl.a. i de to første klagepunkter i hovedsagen. Denne retspraksis kan følgelig ikke påvirke bedømmelsen indeholdt i denne kendelses præmis 234.
- 238 Endelig kan Republikken Polen som anført i denne kendelses præmis 111 ikke med føje påberåbe sig den formodede forekomst i andre medlemsstater af regler, der ligner disse bestemmelser, med henblik på at godtgøre, at betingelsen om *fumus boni juris* ikke er opfyldt i det foreliggende tilfælde.
- 239 Uden på dette trin at tage stilling til, om de argumenter, som parterne har fremført inden for rammerne af det tredje klagepunkt i hovedsagen, kan tiltrædes, hvilket alene henhører under Domstolens kompetence, når den træffer afgørelse om sagens realitet, må det derfor konkluderes, at de argumenter, som Kommissionen har fremført inden for rammerne af dette klagepunkt, henset til de forhold, som Kommissionen har fremført, og til den retspraksis, der er nævnt i præmis 163-168, 230 og 231 i denne kendelse, ikke umiddelbart er uden rimeligt grundlag i henhold til den i denne kendelses præmis 79 nævnte retspraksis.
- 240 Det må derfor konkluderes, at betingelsen om *fumus boni juris* er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c).

– *Uopsættelighed*

- 241 I overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne kendelses præmis 116, skal Domstolen med henblik på vurderingen af, om der foreligger uopsættelighed, forudsætte, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, dels kan forhindre de nationale retsinstanser i at efterprøve, om en dommer eller en domstol overholder de krav, der er uløseligt forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, dels tillader, at

disciplinærordningen anvendes som et system til politisk kontrol af indholdet af retsafgørelser og således vil være i strid med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.

- 242 Som Kommissionen har gjort gældende, kan den omstændighed, at de nationale retsinstanser på grund af anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, for det første indtil afsigelsen af den endelige dom kan være forhindrede i at efterprøve, om en dommer eller en domstol overholder de krav, der er uløseligt forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, og for det andet kan disciplinærordningen indtil afsigelsen af denne dom anvendes som et system til politisk kontrol med indholdet af retsafgørelser, dermed i denne periode skade de polske retsinstansers uafhængighed og følgelig i overensstemmelse med den i denne kendelses præmis 124 nævnte retspraksis medføre en alvorlig og uoprettelig skade for Unionens retsorden og dermed for borgernes ret i henhold til EU-retten og for de værdier, der er fastsat i artikel 2 TEU, som Unionen er baseret på, herunder retsstatsprincippet.
- 243 Republikken Polen har bestridt, at der er tale om uopsættelighed, under henvisning til suspenderingen som følge af kendelse af 8. april 2020, Kommissionen mod Polen (C-791/19 R, EU:C:2020:277), af disciplinærafdelingens aktiviteter i disciplinærsager vedrørende dommere. Ifølge denne medlemsstat anvender disciplinærafdelingen som følge af denne suspending, som vil blive opretholdt indtil afsigelse af dommen i hovedsagen i sag C-791/19, ikke generelt de af Kommissionen anfægtede bestemmelser, hvorfor en udsættelse med anvendelsen af disse bestemmelser ikke er uopsættelig, eftersom en udsættelse ikke vil forhindre nogen form for skade.
- 244 Selv om det i denne henseende er korrekt, at suspending af disciplinærafdelingens virksomhed efter sin karakter vil formindske risikoen for, at der opstår en alvorlig og uoprettelig skade som følge af anvendelsen af de omhandlede nationale bestemmelser, gør en sådan suspending det imidlertid ikke muligt at fjerne en sådan risiko.
- 245 Som Kommissionen har anført, kan den blotte mulighed for, at polske dommere i givet fald kan blive genstand for disciplinær forfølgning som følge af, at en dommer eller en retsinstans har undersøgt, om de krav, der er forbundet med en effektiv domstolsbeskyttelse, er overholdt, påvirke deres uafhængighed, uanset hvilken retsinstans disciplinærsagen verserer for.
- 246 I øvrigt kan den blotte forekomst af nationale bestemmelser, der gør det muligt at anvende disciplinærordningen som et system til politisk kontrol med indholdet af retsafgørelser, skabe tvivl hos borgerne og de øvrige medlemsstater om de nationale retsinstansers uafhængighed, hvilket risikerer at forårsage en alvorlig og uoprettelig skade.
- 247 Hvad endelig navnlig angår artikel 72, stk. 1, nr. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol har Republikken Polen gjort gældende, at anmodningen om suspending af denne bestemmelse er fremsat for sent og er fuldstændig uforståelig. I denne sammenhæng har denne medlemsstat for det første gjort gældende, at Kommissionen ikke har fremført nogen begrundelse for udsættelsen af anvendelsen af en bestemmelse, der har en meget lang forfatningsmæssig tradition i Polen, og for det andet, at den omstændighed, at Kommissionen i forbindelse med det traktatbrudssøgsmål, der gav anledning til sag C-791/19, har anfægtet en tilsvarende bestemmelse i artikel 107 i lov om de almindelige domstole uden dog at have nedlagt påstand om udsættelse af anvendelsen af sidstnævnte bestemmelse, viser, at Kommissionen reelt ikke ser nogen risiko for skade som følge af anvendelsen af artikel 72, stk. 1, nr. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol.

- 248 I modsætning til, hvad Republikken Polen har gjort gældende, har Kommissionen imidlertid for det første redegjort for grundene til, at den er af den opfattelse, at anvendelsen af alle de bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, skal udsættes. For det andet har ændringsloven som anført i nærværende kendelses præmis 138 og 237 indført flere bestemmelser, såsom dem, der er omhandlet i de to første klagepunkter i hovedsagen, som kan have betydning for rækkevidden af den overtrædelse, der er omhandlet i artikel 72, stk. 1, nr. 1, i den ændrede lov om den øverste domstol, og ved vurderingen af, om der foreligger uopsættelighed, udgør de derfor nye omstændigheder i forhold til dem, der forelå før vedtagelse af den nævnte ændringslov.
- 249 På baggrund af ovenstående betragtninger må det konkluderes, at betingelsen om uopsættelighed er opfyldt for så vidt angår anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c).

– *Interesseafvejning*

- 250 Kommissionen har anført, at såfremt Domstolen måtte give medhold i søgsmålets tredje klagepunkt efter at have afvist at anordne den foreløbige forholdsregel, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c), ville der blive forvoldt en alvorlig og uoprettelig skade på Unionens retsorden og de rettigheder, som borgerne har i henhold til EU-retten, bl.a. deres grundlæggende ret til adgang til effektive retsmidler for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov.
- 251 Hvis Domstolen derimod måtte træffe bestemmelse om at anordne den nævnte foranstaltning og efterfølgende forkaste dette klagepunkt, ville dette ikke have andre konsekvenser end en midlertidig udsættelse af artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i den ændrede lov om de almindelige domstole og af artikel 72, stk. 1, nr. 1-3, i den ændrede lov om den øverste domstol, og følgelig en midlertidig hindring for at anse det som en overtrædelse, at en dommer under anvendelse af disse bestemmelser inden for rammerne af sin judicielle virksomhed efterprøver overholdelsen af EU-rettens krav om en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov som omhandlet i bestemmelserne i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 252 Republikken Polen har navnlig gjort gældende, at den omstændighed, at de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, ikke finder anvendelse indtil afsigelsen af den endelige dom, vil medføre, at retsstridig adfærd, som utvivlsomt burde have medført et disciplinært ansvar for gerningsmændene, tvært imod vil blive tilladt i hele denne periode. Dommerne ved Sąd Najwyższy (øverste domstol) kan således bl.a. foruddatere retshandlinger, skjule dokumenter, der har betydning for sagernes afgørelse, idømme straffe, der ikke er fastsat i lovgivningen, ændre afgørelser efter regler, der ikke er fastsat i retsplejeloven, eller endog træffe afgørelser, der ikke har hjemmel i disse regler. En udsættelse af anvendelsen af de omhandlede nationale bestemmelser vil således skade Republikken Polens interesser.
- 253 I denne henseende er det imidlertid tilstrækkeligt at bemærke, som det fremgår af denne kendelses præmis 216, at udsættelse af anvendelsen af de nationale bestemmelser, der er omhandlet i det tredje klagepunkt i hovedsagen, indebærer en forpligtelse for Republikken Polen til indtil afsigelse af den endelige dom at anvende de bestemmelser, der er ophævet, erstattet eller ændret ved de nationale bestemmelser, der er omhandlet i dette klagepunkt. Anordning af den foreløbige forholdsregel, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c), kan således ikke forvolde den skade, som denne medlemsstat har påberåbt sig.

- 254 Under disse omstændigheder må det konkluderes, at afvejningen af de foreliggende interesser taler for anordning af de foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 38, første led, litra c).
- 255 Henset til ovenstående betragtninger skal Kommissionens anmodning om foreløbige forholdsregler, der er nævnt i denne kendelses præmis 1, tages til følge.

På grundlag af disse præmisser bestemmer Domstolens vicepræsident:

- 1) Republikken Polen skal øjeblikkeligt, indtil der er afsagt endelig dom i sag C-204/21
 - a) udsætte for det første anvendelsen af bestemmelserne i artikel 27, stk. 1, nr. 1a, i *ustawa o Sądzie Najwyższym* (lov om den øverste domstol) af 8. december 2017, som ændret ved *ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (lov om ændring af lov om organiseringen af de almindelige domstole, lov om den øverste domstol og visse andre love) af 20. december 2019, og andre bestemmelser, i henhold til hvilke *Izba Dyscyplinarna* (disciplinerafdelingen) ved *Sąd Najwyższy* (øverste domstol, Polen) har kompetence til at træffe afgørelse, enten i første eller i anden instans, om anmodninger om tilladelse til at indlede strafferetlig forfølgning mod dommere eller hjælpedommere, at frihedsberøve dem, anholde dem eller at indstævne dem, samt for det andet virkningerne af afgørelser, der allerede er truffet af disciplinerafdelingen på grundlag af denne artikel, som tillader indledning af en strafferetlig forfølgning mod en dommer eller anholdelse af en dommer, og afholde sig fra at indbringe sagerne omhandlet i den nævnte artikel for en retsinstans, som ikke opfylder kravene til uafhængighed, som navnlig er fastsat i dom af 19. november 2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinerafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982)
 - b) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 27, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om den øverste domstol, som ændret, der udgør grundlaget for, at *Izba Dyscyplinarna* (disciplinerafdelingen) ved *Sąd Najwyższy* (øverste domstol) har kompetence til at træffe afgørelse i sager vedrørende retsstillingen og udøvelsen af embedet for dommerne ved *Sąd Najwyższy* (øverste domstol), bl.a. i sager vedrørende arbejdsretlige og socialforsikringsretlige forhold, samt i sager vedrørende disse dommers pensionering, og afholde sig fra at indbringe disse sager for en retsinstans, som ikke opfylder kravene til uafhængighed, som bl.a. er fastsat i dom af 19. november 2019, A.K. m.fl. (Den øverste domstols disciplinerafdelings uafhængighed) (C-585/18, C-624/18 og C-625/18, EU:C:2019:982)
 - c) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 107, stk. 1, nr. 2 og 3, i *ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (lov om organiseringen af de almindelige domstole) af 27. juli 2001 som ændret ved lov om ændring af lov om organiseringen af de almindelige domstole, lov om den øverste domstol og visse andre love, samt artikel 72, stk. 1, nr. 1-3, i lov om den øverste domstol, som ændret, som gør det muligt at pålægge dommere disciplinært ansvar for at have undersøgt overholdelsen af kravene om en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov som omhandlet i artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder
 - d) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 42a, stk. 1 og 2, og artikel 55, stk. 4, i lov om de almindelige domstole, som ændret, af artikel 26, stk. 3, og artikel 29, stk. 2 og 3, i lov om den øverste domstol, som ændret, af artikel 5, stk. 1a og 1b, i *ustawa – Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (lov om organiseringen af

forvaltningsdomstolene) af 25. juli 2002, som ændret ved lov om ændring af lov om organiseringen af de almindelige domstole, lov om den øverste domstol og visse andre love, og artikel 8 i lov om ændring af lov om organiseringen af de almindelige domstole, lov om den øverste domstol og visse andre love, for så vidt som de forbyder de nationale retsinstanter at efterprøve overholdelsen af EU-rettens krav om en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov som omhandlet i artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med chartrets artikel 47

- e) udsætte anvendelsen af bestemmelserne i artikel 26, stk. 2 og 4-6, og artikel 82, stk. 2-5, i lov om den øverste domstol, som ændret, og artikel 10 i lov om ændring af lov om organiseringen af de almindelige domstole, lov om den øverste domstol og visse andre love, der fastsætter enekompetencen for Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (afdelingen for ekstraordinær prøvelse og offentlige sager ved Sąd Najwyższy (øverste domstol)) til at undersøge indsigelser mod en dommers eller en retsinstans manglende uafhængighed, og
- f) senest en måned efter forkyndelsen af Domstolens kendelse om de foreløbige forholdsregler, hvorom der er anmodet, meddele Europa-Kommissionen alle de foranstaltninger, der er truffet for fuldt ud at efterkomme denne kendelse.

2) Afgørelsen om sagsomkostningerne udsættes.

Underskrifter